Lietuvos Nacionalinė M.Mažvydo Biblioteka

Nepriklausoma Lietuva

This paper was mailed
Wednesday, september 7, 1994

• LITUANIE INDÉPENDENTE • INDEPENDENT LITHUANIA •

Nr. 18 (54-ieji metai) RUGSĖJO-SEPTEMBER 7 d. • DVISAVAITINIS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS • 7722 George St., LaSalle, P.Q.. H8P 1C4 • Tel: 366-6220 • $1.-

ĮVYKIŲ APŽVALGA

B.N.

RUSIJOS KARIUOMENĖ ATSISVEIKINO SU VOKIETIJA, TRAUKIASI IŠ ESTIJOS IR LATVIJOS

Prieš 49-rius metus, heroiškai įžengusi Sovietų karíuomenė į Berlyną (nedažnai spaudoje primenama apie milžinišką alijantų jiems talką), š.m. rugpjūčio mėn. 31 d., nusigyvenusi savo ideologija, ekonomiškai išsisėmusi, Rusijos kariuomenė apleido Vokietiją.

Daliniai Berlyne buvo išlydėti, grojant dūdų orkestrams, paradais, kalbomis, saliutais prieš jiems sulipant į paskutiniuosius traukinius, važiuojančius į savąją tėvynę, į Maskvą.

Dabar, tapę Rusijos- nebe sovietų- kareiviai išlydėjime dainavo specialiai šiai progai sukurtas dainas, o prez. Boris Jelcin'as padėjo vainiką ant impozantiško paminklo Berlyne, menančiam sovietų pergalę prieš Hitlerio Vokietiją.

Savo žodyje jis pabrėžė, kad viso pasaulio viltys nugalėti Hitlerį ir jo vyriausybę buvo sudėtos į Rusijos kareivius, bet nepriminė, kad diktatorius Stalinas 1948-49 m. vykdė Berlyno blokadą.

Vokietijos kancleris Helmut Kohl'is savo žodyje priminė Sovietų blokadą, bet šiaip kalbėjo draugiškai, padėkojo, kad kariai laikėsi taikingai, kai Rytų Berlyno srityje žlugo komunistinis režimas 1989 m.

Kuomet krito Berlyno Siena 1989 m., lapkričio mėn. 9 d., Sovietų vyriausybė nutarė nesipriešinti ir, anot Kanclerio pareiškimo, "Vokietijos suvienijimo nebūtų įvykę, jeigu sovietai nebūtų kooperavę...Mes, vokiečiai, visuomet su dėkingumu tai atsiminsime".

Nedidelės civilių gyventojų grupės pasirodė, kai prez.Boris Jelcin'as, važinėdamas po Berlyno centro gaves, padėjo vainikus ant keletos Sovietų II-jo Pasaulinio Karo paminklų ir kalbėjo kartais spontaniškai, kartais pasakydamas iš anksto paruoštus žodžius.

Be jokių oficialių ceremonijų rugpjūčio mėn.31 d. išvyko Rusijos kariniai daliniai ir iš dviejų BALTIJOS valstybių - LATVIJOS ir ESTIJOS.

Baltų kraštai - Lietuva, Latvija ir Estija buvo okupuotos pagal slaptą Nacių ir Sovietų paktą, 1940 m.; po to, 1941 m. Hitleris sulaužė šį paktą ir okupavo šiuos kraštus, o 1944 m. į juos vėl sugrįžo okupacinė sovietų kariuomenė.

" Šie kraštai niekada nepriėmė Sovietų kariuomenės kaip savo išvaduotojos, dar ir todėl, kad dėl jų atsitraukimo reikėjo ilgai ir labai kietai derėtis. Jie nerengė jokių išlydėjimo renginių. Pabaltyje tiktai skambėjo bažnyčių bokštų varpai, prisimenant tuos, kurie mirė ir kentėjo nuo sovietinės okupacijos.

Visi trys prezidentai pareiškė, kad tai (rugpjūčio 31-oji, 1994 m.) yra didžioji mūsų trijų valstybių diena" - rašo "Los Angeles Times korespondentė Mary Williams Walsh. Jos straipsnis atspausdintas ir Montrealio "The Gazette", rugsėjo mėn. 1 d.

Tačiau jau sekančią dieną kaip pranešama iš Rygos Rusijos matininkai prisistatė prie Estijos - Rusijos pasienio, lydimi medkirčių ir ginkluotų kareivių. Jie kirto praėjimus, statė cementinius stulpus kas 40 metrų, su Rusijos paženklintomis lentomis ant kiekvieno jų, atskiriant 1,430 kv. mylių plotą nuo Estijos.

Šis plotas buvo Sovietų Rusijos pripažintas grąžinimui 1920 m. ir pagrobtas 1940 m., kai Raudonoji armija okupavo visą Estiją, Latviją ir Lietuvą.

Dabar - okupacija pasibaigė, bet tie skubiai pastatyti stulpai rodo, kad apkartęs ir pusę šimtmečio trukęs konfliktas tarp Kremliaus - Maskvos ir Baltijos valstybių - nevisai pasibaigęs...

Paskutiniajam Rusijos laivyno laivui apleidus Estijos pakrantę rugpjūčio mėn. 31 d. prez. Lennart Meri pareiškė: "Aš kreipiuosi į draugus užsienyje, kad nepasikliautų iliuzija, jog okupacinių jėgų atsitraukimas galutinai išsprendė "Baltijos valstybių klausimą. Mums yra reikalingas jūsų pritarimas ir parama, kartais gal dar didesnis dabar, kai ateitis atrodo labiau užtikrinta ir mažiau dramatiška".

Šis elgesys su Estija rodo, kad yra ir bus vykdomos subtilesnės priemonės prieš Baltijos kraštus: ginčai dėl sienų, prekybiniai suvaržymai, manipuliavimas energija, propaganda televizijos pagalba ir infiltravimu kriminalinio elemento, kad apsmukdytų nepriklausomybę atgavusių valstybių gyvenimą...

JAPONIJA ATSILYGINS UŽ AGRESIJAS PRIEŠ MOTERIS

Artėjant japonų pralaimėjimo 50-mečio sukakčiai (besąlyginiai pasirašė kapituliacijos aktą 1945 m.,rugsėjo mėn.2 d.)vyriausybė, po metus trukusio intensyvaus svarstymo, vis dėl to sutiko prisiimti atsakomybę už Japonijos vykdytą agresiją prieš Kiniją (pradėtą 1931 m.) ir taip pat II-jo Pasaulinio Karo metu.

1951 m. San Francisco mieste, JAV-se pasirašyta taikos sutartis ir susitarimai su visais karo meto priešininkais (išskyrus Rusiją ir Šiaurės Korėja), legaliai atsilyginti už padarytą žalą. Tačiau iki dabar dar nebuvo atsiskaityta su moterimis, kurios buvo masiniai pagrobiamos ir priverčiamos būti prostitutėmis japonų kariuomenės daliniams bei kitiems individams dešimties metų laikotarpyje.

Dabar iš Tokyo pranešama, kad paskirta 1 bilijonas dolerių išmokėjimui nukentėjusioms moterims. Japonijai šiuo metu ypatingai rūpi galutinai sutvarkyti visas kompensacijas ir įgyti pasitikėjimą, kad galėtų pradėti vykdyti aktyvią užsienio politiką Azijoje.

Iki dabar tiktai Vokietija, šalia milžiniškų sumų Rusijai, yra atsilyginus individualiai nukentėjusiems. Sovietų Rusijos padarytų agresijos nusikaltimų atlyginimų, turbūt, reikės dar ilgai laukti, nes jų karo ir pokario nusikaltimus dar neįmanoma kelti pasauliniu mąstu viešumonjie neapskaičiuojami...

Be to, tik tokie nuostabaus darbštumo ir sąžiningumo žmonės, galėję iš totalinio sugriuvimo atsistatyti į tikrai pažangų gyvenimą, ir sugeba bent materialiai atsilyginti.

JAV PRIIMTAS ĮSTATYMAS PRIEŠ NUSIKALTIMUS

Po ilgo svarstymo ir po ypatingai karštų debatų, trukusių 2 savaites, JAV Kongrese buvo priimtas prez. Bill Clinton'o siūlytas sustiprintas prieš nusikaltimus įstatymas. Galų gale, rugpjūčio mėn. 25 d. paskelbta, kad ir Senatas naująjį įstatymą patvirtino 61-38 balsais.

"Šešetą ilgų metų Amerikos gyventojai stebėjo ir laukė, Washington'ui kalbant apie sulaikymą kylančio nusikaltimų ir smurto srauto šiame krašte, bet nieko nenuveikė", - pasakė kalbėdamas Rožių sode pavargęs prez. Clinton'as. Pastebėjęs, kad senatoriai, priklausantys vienai ar kitai partijai, priėjo panašių išvadų ir sutardami priartino nusikaltimų įstatymo priėmimą. Prezidentas pasveikino Demokratų ir Respublikonų senatorius, kad atidėję politiką į šalį, atliko darbą, reikalingą žmonių gerovei.

Agresyviai prieš naująjį nusikaltimų įstatymą kovojo ir (Šautuvų sąjunga) - - National Rifle Association, nes įstatyme yra įrašytas ir draudimas gaminti bei pardavinėti karišKo tipo puolamuosius ginklus - šautuvus.

Prie naujojo įstatymo priėmimo prisidėjo 42 Respublikonai, kiti neprisidėjo nes nenorėjo duoti demokratams pripažinimo, kad atlieka ką nors svarbaus, artėjant perrinkimų laikui. Įstatyme paskirta 27 bilijonai dolerių, vykdyti įstatymams, įskaitant policijos personalo padidinimą, naujų kalėjimų statybas, smurto prieš moteris problemų tvarkymui ir 2.8 bil. dolerių priemonėms užkirsti kelią nusikaltimams.

Kai kurios ir respublikonų siūlytos šio įstatymo pataisos debatuose buvo priimtos.

Atrodo, iš šalies žiūrint, kad kriminalinių nusikaltimų augimą kalėjimai ir policija tik laikinai pristabdytų. Pagrindinė priežastis yra, vis dėlto, auklėjimo ir švietimo stoka, viską užgožiantis materializmas, kuomet "american way of life" visomis išgalėmis visokiausiomis priemonėmis skatinamas ir sutapatinamas su milijonieriaus įvaizdžiu.

Kitas taip pat labai svarbus JAV Sveikatos įstatymas, kurio paruošimui ir pravedimui įdėta daug pastangų, dar yra aršių debatų stadijoje. Įstatymas komplikuotas, o nenorėta pasinaudoti Kanados patyrimu... o taip pat ir vėl trukdo - visagalis doleris... pralobusių draudimo įstaigų, farmacijos pramonių, medicinos darbuotojų. Reikėtų eiti į kokį nors kompromisą- tačiau, kol kas, jo nesurandama ir prez.Clinton'o didysis užmanymas jam kainuoja daug sveikatos ir prestižo.

BENDRA JAV IR LIETUVOS ĮMONĖ

KUPIŠKYJE, JAV Oregono "Ochoco Lumber" bendrovei priklausančiame name vyko supažindinimas su medienos fabriko planais. Fabriką stato norvegu bendrovė "Aage Myhre", švedų "Plus-hus" ir vietos statybininkai. Šiame fabrike gaus darbo 300 kupiškėnų.

JAV bendrovės direktorius pasakė, jog čia, už 10.000 kilometrų nuo JAV, jis surado veiklių žmonių, kurie supranta užsienio investacijų reikšmę ir naudą Lietuvai. Pagyrė Kupiškio apskrities vadovus už jų sąžiningumą ir iniciatyvą. Jau yra pastatyta būsimojo fabriko darbininkų valgykla, buitinės ir administracinės patalpos. Prie Kupiškių marių beveik per mėnesį pastatyti 3 švedų "Plus-bus" b-vės gyvenamieji namai ir garažai amerikiečių fabriko administracijai. Fabriko atidarymas numatomas už pusmečio.

Reikia pastebėti, kad yra labai aktualu rūpintis aplinkos tarša, ypač medžio apdirbimo fabrikų zonose., nes su ta problema tenka nemažai susidurti ir kovoti su ypač amerikietiškų firmų bendrovėmis. Vis dėlto, Kanadoje, lengviau susitvarkoma, bet, kaip ne keista, amerikiečių firmos sunkiai investuoja į gamtosaugą.... ar Kupiškio savivaldybė atkreipė dėmesį ir susiprato apsidrausti nuo gamtos taršos, kuri tikrai, jei nebus tuojau pat susitarta legaliai, kels rimtą grėsmę aplinkai.

• 1990 m., Vokietija sutarė su Rusija, kad sugrįžtantiems namo kariškiams, Rusijoje bus pastatyta 46, 050 butų ir tam tikslui dave $8.3 bilijonus dolerių. Tačiau, iki dabar tiktai 18,700 butų yra tinkamai užbaigti. Kur dingo dalis tos milžiniškos paramos, niekas negali aiškiai nurodyti, kaip ir kodėl taip lėtai vyko statybos! Juk be užsiėmimo kareivių buvo pakankamai, visi jiepasiruošę įvairioms specialybėms, jų tarpe ir statybininkų.

Nors daugelis Amerikos ir Europos, ir Kanados laikraščių šiomis dienomis yra pareiškę, kad prieš švenčiant 50-metį nuo Pasaulinio Karo pabaigos- "paskutinieji okupaciniai daliniai pasitraukia" - užmirštama (?) dar viena okupuota vietovė - KARALIAUČIAUS SRITIS. Dar yra vieneri metai laiko iki to 50-mečio minėjimo. Kas išdrįs stipriai iškelti dar tą, ne visai užbaigtą, problemėlę?

Québec'as rinkimuose

Premier Daniel Johnson.

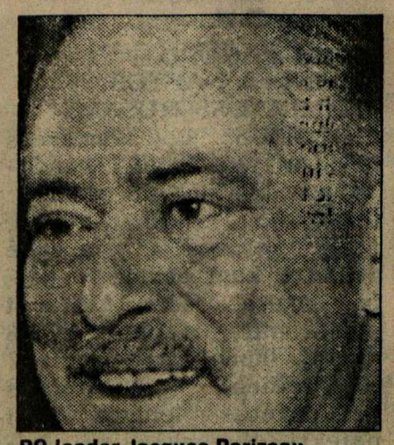

PQ leader Jacques Parizeau.

LE DIRECTEUR GÉNÉRAL DES ÉLECTIONS DU QUÉBEC

QUEBEC'O PROVINCINIŲ RINKIMŲ GEN. DIREKTORIUS PRANEŠA, kad, pasibaigus rinkiminių sąrašų tikrinimui rugpjūčio mėn.27 d., yra skelbiami 683 kandidatai, iš jų 139 moterys. Balsuojama 25-kiose apylinkėse.

Paskutiniuose visuotiniuose rinkimuose, vykusiuose 1989 m., buvo 558 kandidatai.

Vidutinis šių metų kandidatų amžius yra 44 m.

Provinciniam balsavimui yra patvirtinta 16 partijų. (jų tarpe ir tokių kaip "Parti Communiste du Quebec" su 10 atstovų. Taip pat "Parti Marxiste-Leniniste du Quebec" - 13 atstovų, "Parti de la Loi Naturelle du Quebec"- 103 atstovai, "Parti Citron" - 10 atstovų...Red.).

Daugiau informacijų apie partijas galima gauti tel:(418) 644-0663 arba 1-800-431-0663.

PROVINCINIAI RINKIMAI - RUGSĖJO 12 DIENĄ

Po vykusių debatų Televizijos ekrane tarp dviejų pagrindinių kandidatų į šios provincijos premjerus - liberalo Daniel Johnson'o ir PQ vado Jacques Parizeau - kurį laiką atrodė, kad liberalai labai priartėjo prie PQ populiarumo, belikę tik keletą taškų. Debatuose, kaip apklausinėjimų rezultatai skelbė, daug didesnį pasitikėjimą provincijos gerbūvio kūrime gavo premjeras Johnson'as, bet - apklausinėtųjų dauguma pasisakė balsuotų už PQ.

Jacques Parizeau, prilaikydamas savo, net patiems prancūzams kvebekiečiams nepatinkantį pasipūtusį toną, išsišoko tik pareikšdamas, jog išrinktas, tuoj skelbtų referendumą dėl nepriklausomybės (nors tai ir nebūtų konstitucinis veiksmas). Dažnai suplakant dvi sąvokas- nepriklausomybės ir suverenumo- J.Parizeau aiškino, kad visai suprantama, jog Kanada sutiksianti su visais Quebec'o reikalavimais - finansiniais, prekybiniais, sienų ir kitokiais. Apgaulingai ir nerealistiškai... Užklaustas, ką jis darytų, jeigu referendumas nepavyktų - atšovė, kad jį skelbtų tol, kol pavyktų, ir tuojau pat... Jo nuomone, alofonų balsai esą visai nesvarbūs (liberalų blokas mano, kad jie savaime gautų jų balsus).

Stipriai pabrėžė pekistai ir J.Parizeau, ypač šioje kampanijoje, kad anglofonų švietimo sistema būsianti smarkiai suvaržyta, taip kaip ir kalbos įstatymas pastiprintas. Tai kelia pagrįsta susirūpinimą anglofonų tarpe, kitakalbių, ir kritiką finansiniuose sluogsniuose.

Paskutinieji apklausinėjimų duomenys rodo, kad šiomis dienomis, PQ vadovams visomis jėgomis gudravojimais žaidžiant kvebekiečių prancūzų jausmais, liberalus nuo PQ skiria apie 10 taškų. Nepamirškime balsuoti.

Nepriklausoma Lietuva

Už Nepriklausomą Lietuvą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la Lituanie libre! Loyoute au Canada!
For free Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS "NL" SPAUDOS BENDROVĖ
REDAGUOJA - REDAKCINĖ KOLEGIJA
TELEFONAS: (514) 366-6220

Second Class Mail. Reg. 1952 Nr. Return postage guaranteed. Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent Lithuania Publishing Co., 7722 George St. La Salle, P.Q. H8P 1C4.

Metinė prenumeratos kaina Kanadoje - $25.-
Rėmėjo - $30.-

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonei. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, grąžinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

Lietuvoje

B.N.

LABAI PARŪPO BŪTINGĖS NAFTOS TERMINALAS RUSAMS

RUSIJOS koncernas "LUKoil" yra labai susidomėjęs BŪTINGĖS naftos terminalo finansavimu, nes Lietuvos vyriausybė svarsto, kam atiduoti akcijų paketą... Nors Lietuvai numatoma palikti 51% akcijų (kodėl ne daugiau? Red.)tačiau kontrolinis jų paketas lengvai gali patekti į rankas tų, kuriems visai nesvarbu, arba ir nenaudinga, kad Lietuva nepriklausytų nuo Rytų naftos. Tokiu atveju, Būtingės terminalas pasidarytų tiktai Rusijos naftos eksporto punktu.

Tą problemą ir tą klausimą (kaip ir daugelį kitų reikalų) bei jų sprendimą naudingiausiu būdu Lietuvai, vis tebevilkina nemokšos ir parsidavėliai dabartiniame Lietuvos Seime, deja...

• UŽSTOJA TIBETĄ 33 Lietuvos Seimo Opozicijos nariai, paskelbę pareiškimą, kad pritaria Seimo Tibeto Rėmimo grupės iniciatyvai 1995 m. vasarą sušaukti Lietuvoje Pasaulio parlamentarų konvenciją dėl Tibeto padėties. Kinijos komunistinė vyriausybė ir toliau persekioja Tibeto gyventojus, naikindami jų senąją kultūrą, persekiodami žmones, neteisėtai užgniaužd ami Tibeto nepriklauosmybę.

Ne kartą viešai Lietuvos spaudoje buvo pasisakyta, kad santykiai su Kinijos Liaudies Respublika privalo plėtotis Tibeto nepriklausomybės dvasioje.

AEROLOGIJOS STOTIS LIETUVOJE

Netoli Kauno, Noreikiškėse įsikūrė aerologijos stotis. Suomijos patyrimu ir technika pasinaudojant, stotyje surenkami du kartu per parą atmosferiniai temperatūros, oro slėgimo, drėgmės, vėjo greičio ir krypčių daviniai.

Remiantis šiais pranešimais, prognozuojami pasikeitimai pranešami aviatoriams, jūreiviams, kosmonautams, visiems, kurių darbas surištas su oro pasikeitimais.

Suomijos firmos "Vaisala" pagamintą kompaktinę kompiuterinę įrangą stočiai padovanojo Suomijos Meteorologijos institutas. Pagal tarptautinius susitarimus, surinktos žinios Lietuvoje persiunčiamos visų valstybių hidrometeorologinėms Tarnyboms.

Pažymėtina, kad "Vaisalos" įrengimai yra labai geri, nes nekenksmingi juos aptarnaujantiems žmonėms dirba tyliai ir suvartoja keliolika kartų mažiau elektros energijos.

ĮKURTAS LIETUVOS VYSTYMO BANKAS

Pranešama, kad rugpjūčio mėn. 16 d. VILNIUJE, Vyriausybės Rūmuose (turbūt, tai reiškia Seimo Rūmuose? Red.),pasirašyta Lietuvos Vystymo Banko (LVB) steigimo sutartis. Lietuvos Vyriausybės vardu ją pasirašė finansų ministeris E.Vilkelis ir Europos Rekonstrukcijos ir Plėtros Banko (ERPB) vyriausias bankininkas ir direktorius D.Hexter'is.

Ceremonijoje dalyvavo Šiaurės Investicijų Banko vice-direktorius U.Hindstrom'as, Šiaurės šalių ambasadų atstovai, LVB steigimo komiteto pirmininkas J.Aliukonis ir kiti oficialus asmenys.

Šio naujojo banko - LVB- akcijos padalintos taip:64%- Lietuvos Vyriausybės; 36%- ERPB. Banko pradinio įstatinio kapitalo dydis - 5 mln.ekiu. Lietuvos Vyriausybės turtinio įnašo dalis - pastatas Stulginskio gatvėje, kur įsikurs LVB ir taip pat 2 mil.dolerių. Pinigai, anot E.Vilkelio, Švedijos bankui sutikus, paimti iš Švedijos vyriausybės Lietuvai skirtos 28,5 mil.dolerių paskolos. Ši paskola ateityje bus pakeista Lietuvos biudžeto lėšų sąskaita, nes kitų metų biudžete bus numatyta atitinkama suma šio banko įstatiniam kapitalui.

Lietuvos Vystymo Bankas, kaip skelbiama, teiks maždaug 15-18% metinių palūkanų trumpalaikius ir ilgalaikius kreditus pirmiausia smulkioms ir vidutinėms privataus verslo įmonėms. Verslo planai jau priimami, juos žadama aptarti ir įvertinti 2-3 mėnesių laikotarpyje. Tikimasi, kad per pirmuosius veiklos metus bus galima paskirstyti apie 20 mil.kreditinių lėšų. Bankas numato tapti centru, per kurį pasaulio šalys ir organizacijos drąsiai teiktų kreditus Lietuvai.

Taip visi panūdo teikti kreditus,tačiau skelbiami procentai atrodo labai aukšti...

LVB vadovaus direktorių valdyba. Joje - 3 Lietuvos ir 2 ERPB atstovai, kurie turės 5 vadinamus dublerius. Banke dirbs iki 20 specialistų bei techninis personalas.

Iš šalies žiūrint, tikrai nuostabu, kad Lietuvos vyriausybė gali ir toliau taip blaškytis, lyg būtų tikrai tvirtai ekonomiškai atsistojusi ant kojų... Steigiamos visokios, net Gvajanos ambasados, perkami Lincoln firmos automobiliai prestižui ir steigiami bankai, verslai, kurie nėra patikimi, gamintojai neapmokami, algų atsiskaitymai vėluojami, darbo tempas neįmanomai netvarkingas ir delsus, rubežių perėjimo punktai- pagarsėję ne tiktai kyšininkavimu, netvarka bet ir pačia primityviausia nešvara, kaip kokioje nors atsilikusioje sovietinėje "gubernijoje"....

Rašoma, (gal šiuo atveju ir tikrai dėl reikalingo banko)- kad toks analogiškas bankas, kaip aukščiau minetas, jau15 mėnesių veikia Estijoje, o Latvijoje - 6 mėnesius, taigi Lietuva, esą, galės pasinaudoti anų patyrimu.

• JUODKRANTĖJE balandžio mėnesį buvo gražiu paminklu pagerbtas **Liudvikas Rėza (1776-1840)** rašytojas, poetas, profesorius, o dabar ir Juodkrantės pagrindinei mokyklai yra suteiktas Liudviko Rėzos vardas.

GRAŽI PROGRAMA VILNIAUS GARBEI

Vilniaus grįžimo LIETUVAI 55 metų sukaktis bus paminėta plačia programa. Nuo rugsėjo 1 d. iki spalio mėn. 30 d. Lietuvos mokyklose vyks Vilniaus pamoka, bus tvarkomi savanorių kapai, vyks spaudos konferencijos, parodos, speciali TV laida, paskaitos, kai kurių Vilniaus Krašo vietovių aplankymas, koncertai, eitynės iš Vilniaus Katedros į Rasų kapines.

Spalio mėn. 27 d. VILNIAUS Centriniame Pašte bus pradėti antspauduoti ir platinti proginiai vokai, o spalio 28 d. - bus padėti vainikai Antakalnio kapinėse Sausio 13-tosios žuvusiųjų kovotojų atminimui.

AVIACIJOS ŠVENTE VILNIUJE

Tarptautiniame Vilniaus aerodrome vyko aviacijos šventė, skirta net 3 sukaktims: generolo Antano Gustaičio skrydžiui aplink Europą 60-mečiui prisiminti, Tarptautinės Civilines Aviacijos 50-čiui ir Lietuvos Karo Aviacijos 75-mečiui.

Aviacijoje nusipelnusiems žmonėms buvo įteikti valstybiniai žymenys, veikė aviacijos technikos paroda. Žmonės buvo skraidinami lėktuvais ir oro balionais.

Grojo atskraidintas orkestras, vyko aukštasis pilotažas, parašiutinė akrobatika, oro balionų lenktynės. Šventės pabaigoje žybsėjo spalvotos raketos.

MIRĖ SENIAUSIAS LENKIJOS LIETUVIS

Lietuvos Ambasada Lenkijoje pranešė, kad eidamas 93-sius metus, mirė seniausias Lenkijos lietuvis Juozas Markūza.

Mirus žmonai, karui prasidėjus, su dukterimi atsirado Lenkijoje,o artėjant frontui, traukėsi į Vokietiją.

Prie Elbės buvo sulaikytas sovietų kariuomenės, kuri įsakė grįžti į Lietuvą. Juozas Markūza, sužinojęs, kad jo pavardė yra įtraukta į tremtinių sąrašus, nutarė pasilikti Lietuvoje. Dirbo vairuotoju, pramoko lenkiškai, vėliau tapo transporto įmonės vadovu, tuo pačiu laiku neakivaizdiniu būdu baigė Varšuvos aukštąją ekonomikos mokyklą.

Pasitraukė į pensiją, kai 1959 m. pablogėjo sveikata ir apsigyveno Varšuvoje. Čia visą savo likusį gyvenimą pašvente lietuvybės skleidimui. Jis buvo vienas pirmųjų Lenkijos lietuvių Visuomeninės-Kultūrinės Draugijos pirmininku, parašė atsiminimus (jų ištraukas buvo atspausdinęs "Aušra" leidinys) ir iki pat mirties dalyvavo visuose Lenkijos Lietuvių Bendruomenės renginiuose. Savo gražiu balsu kas menesį buvo pirmuoju giedotoju lietuviškose pamaldose Varšuvoje. Palaidotas Pavaršuvės Liaskų kapinėse.

• LATVIJOS Lietuvių Bendrija po 54 metų pertraukos vėl pradėjo leisti laikraštį "Lietuvių Balsas".

SENSACINGI ARCHEOLOGŲ ATRADIMAI SENUOSIUOSE TRAKUOSE

Vilniaus universiteto studentai ir jų vadovas archeologas dr. A. Kuncevičius visą vasarą kasinėdami Senųjų Trakų piliakalnį, surado XIV amžiaus statybos pilies gynybinę sieną. Šių kasinėjimų programa, sudaryta Istorijos institute, visiškai įvykdyta: rastas XIV a. mūrinis statinys, kurio sumūrijimo būdas, plytų proporcijos leis tiksliau nustatyti kitų senųjų Lietuvos pilių datas. Galutinai įsitikinta, kad Senieji Trakai - gediminaičių tėvonija. Kasinėjimai taip pat patvirtino Lietuvos metraštyje aprašytą legendą apie Gedimino pastatytą pilį.

Archeologai dabar jau įsitikinę, kad toje vietoje, kur vyko kasinėjimai, būta maždaug 10-20 metrų aukštesnio kalno negu dabartinis. Gediminas, atvykęs iš Kernavės, ant šio Senųjų Trakų kalno pastatė mūrinę pilį ir išvyko į Vilnių. Šioje pilyje Kęstutis, susikvietęs brolius, iškėlė vestuves su Birute. Čia apie 1350 metus gimė ir augo Vytautas.

Kasinėjimų metu rastas pelenų sluoksnis ir nemažai arbaleto strėlių antgalvių patvirtina, jog Gedimino pilis buvo sudeginta. Kodėl jos kunigaikščiai nebeatstatė, o naujajai statybai parinko Naujuosius Trakus, kol kas atsakymo dar nėra.

RAIMUNDAS ZENKEVIČIUS LAIMĖJO PASAULIO GALIŪNO TITULĄ

Liepos mėn. 30 d. net 15.000 žiūrovų, susirinkusių į KLAIPĖDOS vasaros koncertų estradą, sveikino naująjį "Pasaulio Galiūną-94" , imtynėse laimėjusį klaipėdietį- jūrininką Raimundą Zenkevičių, kuris šį titulą paveržė iš kanadiečio M.Higgins'o. Antroje vietoje - stipruolis iš Islandijos H.Arnasson, trečioje - klaipėdietis S.Miečius, po to - M.Higgins, marijampoliečiai A.Kirkilauskas ir A.Vosylius, kanadietis, australietis, indėnų kilmės amerikietis ir italas .

POKALBIS SU VERSLININKAIS

Vilniuje įvyko Lietuvos Verslininkų Asociacijos tarybos išplėstinis posėdis, kuriame aptartas referendumui siūlomas įstatymo "Dėl neteisėto privatizavimo, nuvertintų indėlių ir akcijų bei pažeistos teisėsaugos" projektas. Dalyvavo kapitalo įmonių ir prekybos vadovų iš Vilniaus, Klaipėdos, Marijampolės, Alytaus, Ukmergės, Šalčininkų ir kitų rajonų, posėdyje. Taip pat dalyvavo vieni iš referendumo iniciatorių - G. Vagnorius, V. Pakalniškis ir jiems oponuojantys G. Kirkilas bei K. Baranauskas.

G. Vagnorius, pradėdamas diskusiją, pasakė, kad gyventojų indėlių kompensavimas - tai tik viena iš aštuonių minėto įstatymo nuostatų. Ne mažiau svarbios yra ir kitos, kuriose kalbama apie neteisėtą privatizavimą, jo padarinių panaikinimą, nuvertėjusio valstybinio ir akcinio kapitalo atstatymą, teisėsaugos stiprinimą.

Pasak G. Vagnoriaus, pastaruoju metu daugelis valstybinių ir valstybinių akcinių įmonių yra be privatizavimo perregistruojamos į akcines bendroves. Taip jos ne tik užgrobia svetimą turtą, bet ir kelia nepasitikėjimą užsienio partneriams, nes yra įsteigtos nelegaliai. Jis patikslino, kad įstatymo projekte yra siūloma indeksuoti nuvertėjusį turtą, o ne padidinti jo rinkos kainą. "Jeigu turtas neindeksuotas, iš vieno metinio pelno galima dešimt kartų privatizuoti tokią įmonę", teigė G. Vagnorius.

V. Pakalniškis teigė, kad privatizavimo įstatymai buvo kuriami ypač sudėtingomis aplinkybėmis, todėl jie nelabai įprasti. Jie buvo palyginti su savamokslio pasigamintu lėktuvu, į kurį įsėdęs kitas lakūnas niekaip nesugebėtų skristi.

G. Kirkilas sakė, kad taikant bet kokius privatizavimo modelius, vis tiek yra laimėjusių ir pralaimėjusių žmonių grupės. Šis referendumas - tai bandymas įtikti tiems, kurie pralaimėjo. O visa jo rengimo esmė - grąžinti lakūną į jo pagamintą lėktuvą, t.y. įrodyti, kad privatizavimą gali vykdyti tik tie, kurie sukūrė tokius įstatymus.

Todėl tai - politinė akcija. Jis taip pat informavo, kad buvo apklausta 700 žmonių, pasirašiusių dėl referendumo sušaukimo. Iš jų 682 pasakė, kad prieš pasirašydami nebuvo perskaitę įstatymo projekto, ir tik 50% iš jų pasisakė kad balsuos "už".

Pasak K. Baranausko, įstatymus paprastai kuria keli žmonės, o kaip juos apeiti ir savo naudai panaudoti, galvoja visi. Todėl dabar sunku ką nors pakeisti: privatizavimas vyksta pagal tuometinės Vyriausybės priimtus ir dabar galiojančius įstatymus.

Verslininkai taip pat buvo įsitikinę, kad iškeptą kiaušinį suvaryti atgal į lukštą jau nepavyks, todėl sakė, jog balsuos ne už tuos, kurie ruošiasi išdalyti turtą, o už tuos, kurie rems gamybą. Jų nuomone reikia arba priversti valdininkus dirbti, arba juos sodinti. Jiems visiems jau nusibodę politiniai debatai ir ilgamečiai pažadai remti smulkų verslą, todėl buvo daugiau kalbama apie dabartinę verslo padėtį, - pranese ELTA.

/nukelta į 3 psl...../

Rugsėjo 8-toji -

• 1430 m. rugsėjo 8 d. Vilniuje, karaliaus karūna turėjo vainikuotis Lietuvos Didysis Kunigaikštis Vytautas. Tai buvo galutinis terminas, mat dėl jo jau gresė karas tarp Lietuvos ir Lenkijos.

Tuo metu Vilniuje jau buvo susirinkę garbingi svečiai iš visos Europos. Lenkai, išgirdę, jog atvežama karūna Vytautui, dar labiau sustiprino pasienio sargybas. Delegacija, vežusi karūną Vytautui, sužinojo apie lenkų bandymus atimti karūną, pasuko atgal į Vokietiją. Nesulaukęs karūnos, Vytautas Didysis parašė laišką imperatoriui Zigmantui, priekaištaudmas šiam, jog jis neišpildęs savo pažado, laiku neatsiuntęs karūnos. Imperatorius tuojau pažadėjo nusiųsti jam karūną kitais keliais, nebe per Lenkiją. Buvo paskirta nauja karūnacijos data, bet Vytautas jos jau nesulaukė.

Tuo metu į Vilnių atvyko ir pats Jogaila. Jį lydėjo didžiausias Vytauto priešas - Zbignevas Olesnickis. Jie įkalbinėjo Vytautą atsisakyti bandymo tapti Lietuvos karaliumi. Vytautas atsisakė tai padaryti. Vytautas sutiko garantuoti, kad po jo mirties Lietuva neatiteks niekam kitam, kaip tik Jogailos sūnui, o Jogaila davė savo sutikimą dėl karūnacijos. Dabar Jogailai dar reikėjo gauti savo ponų tarybos sutikimą. Tuo reikalu į Krokuvą buvo išsiųsti su Jogaila į Vilnių atvykę lenkų ponai. Bet Vytautas to susitarimo jau nebesulaukė. Jis mirė **1430 m. spalio mėn. 27 d.** Mirė jau senelis, turėdamas 80 metų su viršum. Mirties priežastį vieni šaltiniai nurodo votį ant peties, kiti susitrenkimą. Raitas jodamas su svečiais iš Vilniaus į Trakus, nukrito nuo žirgo. Susitrenkęs nebegalėjo toliau joti, todėl važiavo žmonos vežime. Nuvykęs į Trakus, atsigulė ir daugiau nebekėlė.

Viltis, jog Lietuva taps nepriklausoma nuo Jogailos ir Lenkijos, sužlugo.

Tačiau VYTAUTO DIDŽIOJO epochos reikšmė visoje tuometinėje Europoje ir pačiai lietuvių tautai buvo lemtinga. Jo karūna tebereikšminga ir dabar. Ir reikėtų jį vadinti KARALIUMI.

Valstybė ir tauta dar nesužlugo, nežiūrint Rytų ir Vakarų priešų visokeriopų, ne tik fizinių, antpuolių.

VYTAUTO DIDŽIOJO pasitikėjimo dvasia tautą ir valstybę veikė per **I-ąjį ir II-ąjį Nepriklausomybės atgavimus.** To pasitikėjimo reikėjo anuomet, jo reikėjo ir reikia **dabar**, vis dar neišbridusiems iš sovietinio mastymo purvo nuosėdų mūsų tautiečiams , atsidūrusiems vyriausybėje ar tebesikuičiantiems godumo loviuose. **b.**

Buvusieji VASARIO 16-tosios Gimnazijos mokiniai PLJ Kongrese. Nuotr:Vyto Žemaitaičio

KANADOS LIETUVIŲ FONDO VALDYBOS POSĖDYJE.

š.m. rugpjūčio mėn. 23 d.,ižd. dr.Arūnas Padebinskas pranešė, kad KLF-do bendras kapitalas peržengė **$2-jų milijonų slenkstį praėjusią vasarą, kai buvo įnešti keli testamentiniai palikimai.**

Pirm. Bronius Saplys įspėjo, kad pasikeitus finansinei padėčiai Kanadoje, smarkiai sumažėjo nuošimčiai, mokami už indėlius. Dėl to, 1994 ir artimųjų metų palūkanos, ir tuo pačiu, KLF-do skirstomas pelnas, smarkiai sumažės.

Valdyba dabar ruošiasi KLF Tarybos susirinkimui, kuris įvyks **š.m.rugsėjo mėn. 15 d.** Tarpe kitų reikalų, Taryba skirstys 1993 m. pelną Kanados studentams, tvarkingai pateikusiems stipendijų pareiškimus ir kitiems, atsiuntusiems pareiškimus iš Lietuvos.

KLF valdybos sekr. Algis Nausėdas

Lietuvoje

B.N.

/.....atkelta iš 2 psl./

Kad kai kuriems verslininkams nerūpėjo ir nerūpi **PILIETINĖS TVARKOS IR TEISINGUMO REFERENDUMAS** ar jo iškeltų problemų sprendimų būtinumas - gal stebėtis ir nebūtų ko.

Tačiau- kodėl Seimo narys G.Kirkilas nenorėjo suprasti, kad referendumo išlaidos - tik 1,2 litai kiekvienam Lietuvos gyventojui, o **referendumu sprendžiamos lėšos,** kurios apima tūkstančius litų kiekvienam gyventojui ir milijardines sumos valstybei... nenorėjo diskutuoti.

Labai parūpo LDDP vyriausybei ir jos dar raudonuojantiems darbuotojams,kad pasisekusio referendumo dėka privalės atsisakyti daugelio neužpelnytų turtų ir gal vietos vyriausybėje. Seimo LDDP daugumai nustačius referendumo datą rugpjūčio 27 d.,nesant sutvarkytų pakankamų balsuotojų sąrašų, nesutiko duoti vėlesnės datos. Kaimas ir vėl liko nepakankamai informuotas, referendumo tekstai, LDDP papildyti priverstinais "valdiškos", beveik nesuprantamos darybos sakiniais, buvo sunkiai suprantami ir apsiskaičiusiems...Taip pat, ne visos dešiniosios partijos pasisakė už referendumą.

Referendumas nepraėjo, kaip buvo tikėtasi. Surinkta oficialiais duomenimis, skelbtais Montrealio dienraščio THE GAZETTE - 37.9%

Tačiau, referendumas išjudino žmones, vėl ryškiau nurodė į "tebevairuojančius įRytus" ir dangstančius savo nesugebėjimus kėslus. Taigi- nėra referendumas tikrai betikslis, kaip iš pirmo žvilgsnio galėjo atrodyti...

• Pranešama, kad už Prezidento automobilio numerius sumokėta net **9.243,6 Lt.,** t.y. **243,5** kartus **brangiau,** negu kad moka visi kiti Lietuvos piliečiai už tokią paslaugą... Kas gi sukčiauja Prezidentūroje, arba kas yra taip išpuikęs, kad prireikė tokių snobiškų numeriu, gal net paauksuotų už tokią kainą???

• **1920 m.** LIETUVA ir SOVIETŲ RUSIJA buvo pasirašiusios Taikos sutartį. Rusija, tačiau, iki dabar dar neįvykdė sutartyje prižadėtų įsipareigojimų, negrąžino Lietuvos kultūros vertybių nei skolų.

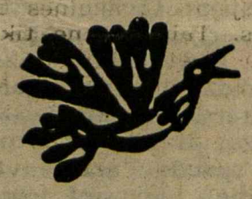

ŽUVĘ, PAMIRŠTI LIETUVIAI STUDENTAI "JŪROS" KORPORANTAI

Trūksta duomenų apie žuvusius, mirusius, artimųjų pamirštus lietuvius studentus, studentes, "Jūros" korporantus Vytauto Didžiojo universitete Kaune, ir Vilniaus universitete paskutiniaisiais Nepriklausomos Lietuvos gyvavimo metais, ir Nepriklausomybę praradus.

Ką nors žinantieji - talkinkite kad ir menkiausiomis žiniomis, nuotraukomis apie šiuos "Jūros" korporantus:

Algirdą ADOMAITĮ, Vincą ADOMAITĮ, Petrą BAGDONĄ, K. BAGDONAVIČIŲ, Valterį BANAITĮ, Stasį BENIUŠĮ, Silvestrą CYBAVIČIŲ, Daumantą ČIBĄ. Aloyzą DAUKANTĄ, Aleksandrą DAUNĮ, J. DEKSNĮ, Vand. DOMANSKĮ, Vytautą DRAUGELĮ, Jurgį FALEJEVĄ, Aleksandrą FEDOTOVĄ, Leoną GERDVILĮ, Vytautą GERDVILĮ, Albiną GRIŠKĄ, Juozą GUDAVIČIŲ, Kostą IVANOVĄ (duomenų turima), Praną IVICKĄ, Jurgį JAGOMASTĄ, Alfredą JANKŪNĄ, Kostą JANUŠKEVIČIŲ, Margerį JESAITĮ, Petrą JURKŠTĄ, Mykolą KORETKĄ, Stepą KREJERĄ, Juozą KONDROTĄ, Zigmą KUPRĖNĄ, J. LAZAUSKĄ, Vytautą KURKLINSKĄ, Vytautą LINARTĄ (duomenų turima), Viliamą MARKELĮ, V. MARKEVIČIŲ, Erdvilį MASIULĮ,(duomenų turima), Visvydą MASIULĮ, Vladą Nasevičių (duomenų turima), Kurtą NYHOFĄ, Jurgį NOREIKĄ (duomenų turima), Vytautą PAŠAKARNĮ (duomenų turima), Justiną PETKEVIČIŲ, J. PETRAŠKEVIČIŲ, Algimantą PIKČILINGĮ, Leonidą PILEGKĄ, Vytautą PODLIASKĮ, J. POLUIKĮ, Joną RADZIVONĄ, Jurgį RAMELĮ, Vytautą RUDMINĄ, Ad. SKETERĮ, Osvaldą SOKOLIKĄ, Bronių STUNDŽIĄ (duomenų turima) Romą ŠESTAKAUSKĄ, Vladą ŠESTAKAUSKĄ (duomenų turima), Stasį TOMONĮ (duomenų turima), Ričardą URBANAVIČIŲ (duomenų turima), Viktorą URBONĄ, Adolfą VAIDELĮ, Aleksandrą VIRŠILĄ, Vytautą ZELENKEVIČIŲ-ZELENĮ (duomenų turima), Lauryną ZOZĄ, Albertą ŽYGĄ Stasį ŽUKAUSKĄ (duomenų turima).

Taip pat apie "Jūros" korporantes: Joaną ABRAMIKAITĘ, Ireną BALČIŪNAITĘ, M. BAZENAITĘ, Jadvygą BOGUŠEVIČIŪTĘ, Ireną BUCEVIČIŪTĘ, Kotryną DAUJOTAITĘ (duomenų turima) Vincentiną GUCEVIČIŪTĘ, Bronę JACEVIČIŪTĘ, Reginą JAGMINAITĘ, Teofilę JURKŪNAITĘ, Danutę KALĖDAITĘ, Aleną LANDSBERGYTĘ (duomenų turima), Stasę LEKNICKAITĘ, Aldoną LEPŠYTĘ, Alfredą LUNYTĘ, Janiną MELNIKAITĘ (duomenų turima), Genovaitę NAKUTYTĘ, Reginą RIAUTAITĘ (duomenų turima), G. RUBKUTĘ, Olgą SKERSTAITĘ, Aldoną ŠVEDAITĘ, Valę ŪDRAITĘ, Aldoną ŪSONYTĘ, Jadvygą VALATKAITĘ, Eleną VILNONYTĘ, Tamarą VISOCKYTĘ, Mikasę ŽOLYNAITĘ, Aldoną STRAZDAITĘ.

Laukiama žinių ir apie čia neišvardintus, -tas "Jūros" korporantus gyvus ar mirusius.

Tokių duomenų ieško **Algirdas Gustaitis, 7946 W. Str. Los Angeles, California 90048, USA.**

KIEK KAINUOJA LAISVĖ?

Albina Navickienė

Viktoras ir Veronika Navickai gyveno 15 ha sklype netoli Balninkų, Trakų kaime. Du sūnūs išėjo į partizanus.

Pirmasis - Povilas. Jis su žmona ir trim mažais vaikais gyveno Plaštakos kaime. Sovietiniai okupantai žmoną su vaikais ištrėmė.

Po garnizono apsupties prie Kurklių, kai iš 30 partizanų ligo gyvi tik Povilas ir kitas laimingasis, kuriems pavyko prasiveržti, teko ilgai slapstytis. Artimųjų įkalbėtas, legalizavosi, bet po 3 dienų jį areštavo. Kalino Vilniuje, vėliau - 12 metų Rusijoje, griežtojo režimo lageriuose.

Grįžusi į Lietuvą šeima gavo prisiglausti tik Vidiškėse pas tėvo seserį. Neseniai čia Povilas ir mirė. Politiniai kaliniai ir tremtiniai pagarbiai jį palaidojo Vidiškių kapinėse.

Viktoro Navicko kelias į partizanus taip pat tragiškas. Dirbant Lyduokių miškininkystėje, sužinojęs, kad gresia mobilizacija, išėjo partizanauti. Labai greitai apie jį ir Pusvaškį tardytojams prasitarė du suimti vagišiai - Žiogas ir Miškinis.

Balninkų įgula Viktorą pačiupo Lyduokiuose pas tėvo seserį Černiauskienę. Sodyba buvo apsupta, privaryta pastočių. Kariškiai ir skrebai Viktorą pririšo prie vežimo ir botagais plakė arklius, kad greičiau važiuotų. Viktoras turėjo bėgti lygiai su arkliais, kitaip - žūtų. Pastotės susvirto į Butkiskes suimti Pusvaškio. Rado tik motiną. Pakankinę liepe kepti kiaušinienę. Į vidų buvo įtemptas ir Viktoras. Namas dviejų galų, vienos durys į kiemą, kitos į mišką. Egzekutoriai valgė. Viktoras paprašė nors kąsnelio, šie atsakė, kad duos kitokį kąsnelį.

Jis davė ženklą šeimininkei, kad padėtų pabėgti. Ši, besisukinėdama prie krosnies, atkabino duris, o netrukus ir Viktorą kąsnio pašaukė prie krosnies. Šis puolė pro duris ir dingo miške. Tiek skrebai jį ir tematė.

Įgulos viršininkas paskelbė, kad ištrems šeimą, jeigu

Užsienių Reikalų min. R. Ouellette Ottawoje, kalba Pabaltiečių Vakare .

Viktoras nepasirodys. Viktoras slapstėsi Nuotekuose, vėliau Anykščiuose. Šeima susikrovė mantą į vežimą ir pasuko į uošvią, prie Anykščių į Starius. Tėvo jau gyvo nebuvo. Namie liko tik sena motina ir viena karvė. Netrukus pasiekė žinia, kad namai sudegė. Brolis Adolfas atėjo pasiimti karvės ir nutarė vesti į turgų. Ten jį atpažino ir suėmė. Labai mušė tardydami. Sudaužė inkstą, galvą. Kraujas tekėjo pro ausis. Netekusį klausos, leisgyvį vis dar pylė šaltu vandeniu ir kamantinėjo. Tardydavo tik girti ir būtinai po vidurnakčio. Kalino Balninkų kalėjimo rūsyje. Prie Adolfo užmušė tardomą jo kameros draugą Grybauską iš Martinonių ir pakabino kalėjimo lange, kaip pasikorusį.

Viktoras nutarė pasiaukti dėl Adolfo ir išėjo iš miško. Registravosi Anykščiuose. Anykščių įgulos viršininkui Telginui pridavęs automatą, gavo dokumantą, reikalingą pristatyti Balninkų įgulos viršininkui Bykovui.

Adolfas paleistas nepaėjo. Teko jį parsivežti. Dar Bykovas Adolfui patarė vėl savo tėviškėje statytis namą, nes jo niekas nelies. Pastogės laukė senutė motina ir jo paties maži vaikai. Per statybas sūnus mirė, sulaukęs vos 4 metų amžiaus. Adolfą giminių dėka operavo Vilniuje. Jam pašalino inkstą, bet kiti sumušimai negijo, pūliavo. Gydytojai paleido namo. Pasiramsčiuodamas lazdomis, jis ėjo per tiltą į Ukmergės gatvę ir, užkalbintas gailestingo senelio, gavo patarimą gerti ožkabarzdžių arbatą ir daryti vonias.

Taip ir gydėsi žolelėmis, kol kiek atsistojo ant kojų. Kartą rytą atėjo trys vyrai ir pranešė, ištremia jo žmoną ir 90-metę motiną. Adolfas parkrito nuo nervinio sukrėtimo ir buvo išvežtas į ligoninę. Grįžęs rado tuščius namus. Gyveno vienui vienas ir bejėgis. Į pagalbą ateidavo žmonos sesuo ir kaimynės. Nešė kas maisto, kas žaizdoms drobinių skudurų. Būdavo dienų, kai jis gulėdavo nei gyvas, nei miręs ir niekas neaplankydavo. Taip prabėgo daugiau kaip 3 metai. Vėliau Balninkų klebonas atsiųsdavo bažnyčios rūbų skalbėją, jį prižiūrėti. Giminės nupirko karvę. Su lazdelėmis jau galėjo ir paeiti. Staiga vėl naujiena. Kovo mėnesį trėmimai, o skrebai jį pradėjo lankyti ir domėtis sveikata. Buvo ir gydytoją atvedę, kad atsakytų, ar jis dar gali būti tremiamas. Vėl Adolfas atsidūrė pas tą chirurgą. Šis parašė pažymą, kad Adolfas nedarbingas, be to, labai stebėjosi ir klausinėjo, kuo apsigydė.

Po dešimties metų iš Sibiro grįžo Adolfo žmona ir beveik 100 metų motina. Motina Lietuvoje sulaukė 100 metų amžiaus.

Gyvenimas pagerėjo, bet šeima giminių padedama, nutarė išsikraustyti iš šios vargo vietos ir Lyduokiuose nusipirko vienkiemį. Po to jį pardavė ir čia pat nusipirko agronomo sodybą.

Dabar Adolfui 81. Jo sodyba ne kartą buvo pripažinta gražiausia šiame krašte. Darželyje visada žydi gėlės, o skaisčiausiai liepsnoja jurginai.

(Iš "Tremtinys", 1994 m. rugpjūtis.)

montréal INFO

PERDIRBS SENUS DRABUŽIUS IR SURINKS PAVOJINGAS ATLIEKAS

Artėjant rudeniui, laikas atidėti į šalį vasarinius drabužius. Šiemet nėra reikalo užkrauti rūbines drabužiais, kurių jums nebereikia. Miesto tarnyba, pagelbėdama jums atsikratyti kojinių, megztinių, kelnių ir kt., 4 kartus metų bėgyje juos surenka. Visi drabužiai, kurie dar tinkami vartojimui, įskaitant ir odinius, yra išdalinami labdaringoms organizacijoms. Kiti, nudėvėti, persiunčiami medžiagų perdirbimo įmonėms.

Visą rugsėjo mėnesį savo senus drabužius galite atgabenti ketvirtadieniais ir penktadieniais, nuo 12 iki 8 val. v., šeštadieniais nuo 8 val.r. iki 4 val.p.p. šiose vietovese:

Villeray-Saint-Michel Park Extension * Stationnement de l'aréna Jean-Rougeau 8000, rue de Normanville: **rugsėjo 8,9,10.**

Riviere-des-Prairies-Pointe aux-Tremble * Stationnement du Centre sportif Rodrigue-Gilbert 1515, bd du Tricentenaire: **rugsėjo 15,16,17 d.d.**

Ahuntsic-Cartierville* Cour de voirie municipale 388, rue de Port-Royal: **rugsėjo 22, 23 ir 24 d.d.**

Plateau Mont-Royal- Centre-Sud * Cour de voirie municipale 5425, rue de Mentana: **rugsėjo 29,30 ir spalio men. 1 d.d.**

Įsidėmėkite, kad galite atvežti pavojingas atliekas į tas pačias perdirbimo vietas: dažus, tirpalus, alyvą ir kt., kurios yra kenksmingos aplinkai, maisto gamybai ir jūsų sveikatai. Šios atliekos netinka sudėti kartu į žalius maišus su virtuvinėmis atliekomis. Mes visi galime prisidėti prie žalingų ir pavojingų atlieku sumažinimo, pasinaudodami jų surinkimo pasiūlymu.

Daugiau informacijų gausite **tel: 868-DEFI (868-3334).**

NEPAMIRŠKITE- MIESTO SAVIVALDYBĖS RINKIMAI VYKS LAPKRIČIO 6 d., 1994 m.

Dalyvauti šiuose balsavimuose galite, jei esate 18 m. amžiaus ir vyresni, Kanados piliečiai ir gyvenate Montrealyje bent vienerius metus nuo 1994 m. rugsėjo mėn. 1 dienos. Jūs privalote būti įregistruotas rinkėjų sąraše. **Spalio mėn 8 arba 9 d. jus gausite pranešimą,** ar jūsų pavardė yra įtraukta, ar jos nėra sąrašuose. Jeigu pranešimo lape nieko neįrašyta, duotu ardesu nėra įregistruoto asmens sąraše. Jeigu jūsų arba kitų asmenų, gyvenančių jūsų adresu pavardžių nėra sąraše ir jūs turite teisę balsuoti lapkričio mėn. 6 d. rinkimuose, užeikite į Bureau de révision **spalio 14-17 d.d. duotu pranešime adresu** ir užsiregistruokite arba padarykite klaidos atitaisymą, jei reikia.

Prisiminkite, kad galite iš anksto balsuoti **Sekmadienį, spalio mėn. 30 d. nuo 12 val.r. iki 8 val. v.**

Tokiame išankstiniame balsavime gali dalyvauti negalintys tai padaryti lapkričio mėn. 6 d. Jeigu reikia tuo reikalu daugiau žinių, kreipkitės į jūsų apylinkės pirmininko padėjėjo įstaigą, kurios telefonas randasi jūsų pranešimo lape.

KULTŪROS NAMAI TEIKIA PRIVILEGIJAS TURINTIEMS ACCÈS KORTELES

Kultūros Namai, susitarę si Accès Montreal įstaiga, turintiems tą kortelę, rezervuos įėjimus į visą eilę renginių įvairiuose Kultūros Namuose.

Parodant Accès Montreal kortelę, gyventojai gali gauti du įėjimus į savo pasirinktą renginį Kultūros Name. Namai yra atidaryti antradieniais-ketvirtadieniais nuo 1 val. p.p. iki 7 val. v., penktadieniais-sekmadieniais nuo 1 val. p.p. iki 5 val. v. Daugiau informacijų gausite artimiausioje Acces Montreal įstaigoje arba bendrą informaciją tel: 872-6211.

Kortelė Accès gaunama miesto bibliotekose ir kitur. Ji kainuoja 5 dol. ir suteikia visą eilę nuolaidų renginiams, kurie vyksta apie 40-tyje miesto vietų ir privačių renginių.

"VIRAGE RENOVATION" PROGRAMA BAIGIASI GRUODŽIO MĖN. 31 d., 1994 m.

Programa **"Virage Renovation"** , skirta gyvenviečių atnaujinimui (remontui) savininkams, kurie patys joje gyvena (įskaitant nuosavybes pasidalintose ar ne pasidalintose bendros nuosavybės gyvenvietėse). Gyvenvietė turi būti pastatyta prieš 1981 m. sausio mėn. 1 d. ir nuosavybė standartiniai įkainota 1993 m. neperžengia 100,000 dol. sumos, neskaitant sklypo vertės. Šia programa pasinaudoti gali ir savininkai nuomojamų pastatų 5-kių gyvenviečių ar mažiau, kur vienoje iš jų ir patys apsigyvenę. Taip pat gali naudoti asmenys, gyvenantieji kooperatyviniame bute, negaunantys subsidijos iš vyriausybės.

Savininkai gali rinktis: paramą $1000, - už gyvenvietę, kuri išmokama, baigus atnaujinimą, arba $4000 paskolą, už kurią 3 metus nereikia mokėti nuošimčių ir pridėta $500 priedas, pasibaigus paskolos terminui.

Dėl prašymų kreipkitės į Accès Montreal įstaigą arba skambinti "Service de l'habitation et du développement urbain": **872-4630.**

NAUJAS NUOSTATAS MIESTO PLANAVIMUI - NAUDINGAS VYSTYMO BŪDAS

Neseniai Montrealis priėmė naują nuostatą, kuris nušviečia miesto planus ir gyventojų pritarimą. Nuostate nurodytos gairės ir būdai, bendrai imant randasi "zoning" nurodymuose. Taip pat yra paskelbtos saugojamos vietos ir rezidencinės plėtros vietovės, komercinės gatvės bei paveldos pastatų apsaugojimas. Šis naujas nuostatas suteiks progos vystyti visą eilę projektų ir palengvins planavimą, nes nereikės rūpintis zonų pakeitimais. Pagreitins leidimų išdavimą, jeigu projektai atininka nuostatams. Teiraukitės Accès Montreal įstaigoje.

VENECIJA 1994

Galina Šimaitienė

Kokia tu žavinga! Vandeniu užpiltos gatvės... Ramybė, be mašinų, be motociklų!

Pamatyti pajusti šį stebėtiną miestą, reikia sau ramiai vaikščioti, paklysti, dairytis, svajoti... kaip tie italai sako: farniente! (nieko nedaryti). Pastovėti ant tiltelio, stebėtis ir žavėtis plaukiojančiom gondolom, paliesti siauros gatvelės sienas - nuo delno iki delno... arba dar geriau - nuo alkūnės iki alkūnės... Stebėtina? Taip! Gražu? Labai, galima sakyti - romantiška!

Akmens ir medžio tiltai, nelabai aiškios spalvos namai, nuo kurių tinkas yra pusiau nusilupęs, visur gėlės, visur daug gėlių: ant laiptų, langų, balkonų - mėlynas dangus, žibantis vanduo.

Vaizdai primena matytus Venecijos paveikslus, kaip Canaletto, Guardi, Turner. XVIII šimtmečio paveikslai pasižymi savo istoriniu tikslumu, gracingais rūmais, ypatinga Venecine spalva - mėlynai pilka nuotaika ir turtingu žibėjimu

Aplinkui didžiulį saulės laikrodį, randasi parašas: "Horas non numero nisi serenas" (skaičiuoju vien laimingas valandas). Koks protingas laikrodis!

Romantiškas miestas, sklindanti švelni muzika, meilė žydi kaip tos gėlės, nes daug vaikščiojančių poromis, švenčiant medaus mėnesio nuotaiką povestuvinės kelionės... Kas žino, gal ir priešvestuvinės iškylos? Svajingi jausmai yra skirti ne tik jauniems, bet visiems, arba visiems tiems, kurie galvoja, kad jie yra dar kartą jauni...

Prašau labai, nieko nuodėmingo... Venecijoje yra apie 300 bažnyčių ir jų varpai skamba dažnai...

Miestas stovi ant 118 salų, 400 tiltų tarpe-150 kanalų. Labai įspūdingas - Grand Canal, yra didžiausias ir svarbiausias, tai yra gatvė į jūrą ir pasaulį... kuri savo laiku padarė Venecijos pirklius labai turtingais ir galingais, kurie išpuošė miestą auksu. Šis platus bulvaras yra apstatytas gražiausiais ir turtingiausiais namais. "Ca d'oro" (auksinis namas) vienas is elegantiškiausių namų Venecijoje, vėlaus gotiko stiliaus (1440 m.). Rūmai su marmuriniais fasadais, laiptais iš po vandens, galingos meistriškos durys, išpuošti langai ir net stogai ir jų kaminai įgavo tą vadinamą "Venecijos" išvaizdą.

Nepatikrintom žiniom, yra sakoma, kad Venecijos namai yra statyti ant ąžuolo medžio rąstų, atgabentų iš Lenkijos ir Baltijos kraštų.

Vidury, mažoj salelėj stovi labai fotogeniška bažnyčia "Santa Maria della Salute," pastatyta padėkai Dievui ir šv. Mergelės Marijos garbei už išklausytus maldavimus ir poterius XVII šimtmečio maro ligos epidemijos metu.

Venecijos likimas, galia ir garbė buvo surišta su jūra ir, genialaus sugyvenimo tarpe, su rytiniu ir vakariniu pasauliu. Turtas ir intelektas buvo matuojamas auksu, o sukčiavimas turėjo savo spalvingas priemones.

Popiežius Aleksandras III (1181 m.) būdamas dėkingas Venecijos Respublikai už suteiktą pagalbą prieš Frederich Barbarossa (1122-1190) dovanojo simbolišką sutuoktuvių žiedą, pripažįstantį Venecijos ir Jūros jungtuves.

Nuo to laiko, kiekvienais metais nuo 1173 iki 1797 metų, vasarą, per šv. Mergelės Marijos į Dangų Ėmimo dienos šventę, miestas įgyvendino simbolišką vestuvių tradiciją. Tą dieną visa Venecija, su visais savo laivais ir iškilmingais rūbais išsipuošdavo Karališkajai Ceremonijai. Kunigaikštis (Doge) ant savo puikiausios Gondolos, su jaunavedžio rūbais plaukė Grand Canalu į jūrą ir ten mesdamas vedybinį žiedą pareikšdavo: "Tu mano puikioji ir galingoji Jūra, aš su Tavim susituokiu!"

Ir taip per amžius, daugiau kaip 600 metų, ši šventė su ceremonijomis ir iškilmėmis buvo švenčiama tol, kol tas cinikas Voltaire (1694-1778) visiems pagadino nuotaiką paskelbdamas: "Šios vestuvės negali būti pripažintos,--nuotaka niekad nepareiškė savo sutikimo..."

Ir taip, kartu su turistiniu pasauliu, atsirandi, kaip tas svarbus svečias, gražiausiame Europos Salione! - Piazza San Marco... kur muzika švelniai groja, kur marmuru išpuoštos galerijos parduoda viską, kas yra gražiausia ir brangiausia. Kavinės aplinkui, spalvoti staliukai, o antram aukšte žiba fantastinės kristolinės liustros - turbūt garsiems ir parinktiems!

Žmonės fotografuoja viską, be sustojimo... Karveliai yra šeriami iki sprogimo... ir pasaulinės bėdos priklauso kam nors, kur nors toli nuo tavęs.

Nuotaika keičiasi su saulės spinduliais, su mėnesienos paslaptingais šešėliais. Evangelistas šv. Morkus ilsisi savo gražioje Bazilikoje, kurią pradėjo statyti nuo 1063 metų, pažymėti Bizantinę jėgą. Jos bažnyčia Hagia Sofia, Konstantinopolyje (Istambul) yra didesnė ir įspūdingesnė savo didumu ir didžiuliu erdvės pojūčiu, bet San Marc yra gražesnė ir jaukesnė. Sienos ir jos kupolai iki šios dienos dar dėvi auksines (tikro aukso) mozaikas, jų tarpe-bizantinio grožio "Kristus su šventaisiais." Yra tomai prirašytų knygų, nagrinėjant šimtmetinius meno pasiekimus.

Virš pagrindinio įėjimo į Baziliką, ant balkono stovi įspūdingi keturi bronziniai arkliai. Juos atgabeno iš Konstantinopolio po laimėto karo. Čia jie stovėdami "jojo" apie 600 metų, kada Napoleonas po savo didelių laimėjimų, norėjo visą San Marco piazzą pasiimti į Paryžių. Žinoma, nesugebėjo, bet Bronzinius arklius išsivežė.

Laikai keitėsi - po Waterloo pralaimėjimo visi keturi Bronziniai arkliai "atjojo" atgal į Veneciją, ir iki šiandien stebina pasaulį ir San Marco turistus. Stebėtina, bet niekas niekada nekalba apie jų grąžinimą į Konstantinopolį.

Venecija skiriasi nuo visų kitų miestų grožiu, sugyvenimu ir harmonija tarpe skirtingų architektūrinių stilių. Gali matyti ir gėrėtis bizantika, renesansu, romaniškuoju ir gotikos stiliais. Ko čia negali pamatyti, tai dangoraižių. Tai yra miestas, kuris slepia už kiekvieno kampo ką nors naujo: savotišką aikštelę, mažą restoraną, laiptelius į balkoną, kur ant kiekvieno laipto stovi gėlių vazonas, o ant namo stogo - privati ir intymi piazzeta su miegančiu katinu, kurių čia netrūksta, kurie mėgsta žiūrėti į plevėsuojančius baltinius. Tai yra miestas, pilnas simpatiškų siurprizų.

Daug rašytojų yra aprašę ir parašę žymių veikalų apie Veneciją: Shakespear'as, poetas Byron'as kurį laiką gyveno ir mylėjo Venecijoje, Keots, Goethe, - visų negalima išminėti, bet kas gali užmiršti garsųjį Casanovą (1725-1798) ir jo romantišką Venecijos gyvenimą? Reikia sveikinti ir tų laikų moterų gabumus, kaip Mme de Staël, George Sand.

Opera gimė Venecijoje ir jos tėvas buvo Monteverdi (1567-1643). Vivaldi (1678-1741) buvo beveik užmirštas, bet modernus mūsų gyvenimas jį iš naujo surado. Richard Wagner'is mirė Venecijoje (1883 metais).

Yra sala, skirta amžinam poilsiui. Juoda, auksu papuošta gondola, su juodais bumbulais, tyliai plaukia prie baltų vartų, kur stovi maža koplyčia ir gailiai skamba jos varpelis.

Romantiškas menas pasirenka formas, kurių pagrindas yra mūsų pojūčiai, kiekviena forma reikalaujanti progresyviai didesnio dvasinio išsivystymo. Tapyba yra regėjimo iliuzija, spalvų žaidime, o muzika ir poezija yra klausos pojūtis, sužadintas neapčiuopiamų garsų žaidimo .

Apsilankius labai įspūdingoj Santa Maria Gloriosa dei Frari, pranciškonų bažnyčioje gali žavėtis Titian'o altoriais, ypatingai pagrindinio altoriaus paveikslo spalvų žaidimu. Dailininkas Titian (1477-1576), vienas iš trijų paskutiniųjų renesanso menininkų, kuris beveik prieš laiką parodė kelią į naują Baroque stilių (jo raudonos spalvos yra vadinamos "Titian raudona").

Didžiulis paveikslas "Šv. Mergelės į Dangų Ėmimas" suteikė dvasinį pakilimą: Jos kilni veido išraiška, gracingos rankos, gyvos moters kūnas, apsuptas plevėsuojančiais rūbais. Dievo Motina yra laisva nuo visų žemės kančių, ji kyla į dangų, tarpe debesų ir angelų. Dramatinė tema, dramatinis atlikimas. Tai yra sujungimas dogmos su sensualizmu, pripažinimas tikro kūno su tikrais jausmais.

Tintoretto (1518-94) Venecijos menininkas yra dar vienas iš paskutiniųjų, kartu su Veronese, renesanso milžinų.

Scoula di San Rocco, Korintijos stiliaus kolonos, įspūdingi laiptai veda į meno mokyklą, kur dabar yra apie 56 paveikslai ant sienų ir ant lubų, ir jie visi yra Tintoretto kūryba. Lubų paveikslus galima patogiai apžiūrėti, laikant rankoje veidrodį. Šalia didžiulės salės yra atskiras kambarys, kuris buvo uždarytas. Ten vyko kažkoks tai privatus susitikimas. Po kiek laiko, laimingu sutapimu, atsidarė didelės ir sunkios durys ir kaip stebuklinga vizija... atsirado prieš mane didžiulis Tintoretto paveikslas "Nukryžiavimas"! Vienas iš gražiausių ir didingiausių jo darbų...

Čia pat galima pamatyti "Kristus prieš Pilotą". Kristaus veido švelnumas, gyvo kūno forma, gali užimti kvapą.

Kristaus veido išraiška priminė Michelangelo medžio skulptūrą Florencijoje.

Labai gražių dalykų yra Galerijoje "dell' Academia" Veronese - "Levi namuose", Titian - "Pieta" ir "Presentation of the Virgin at the Temple".

"Vaporetto" laivukai - "miesto autobusai" veikia labai gerai, plaukia visur ir dažnai. Galima maloniai iškylauti į netolimas salas.

Murano saloje gamina pagarsėjusius meniškus stiklo išdirbinius. Juos galima pamatyti ir Montralyje, Victoria Square pastate. Kabo labai graži, spalvota Murano stiklo liustra, apie 3 aukštų ilgumo.

Laikas bėga greitai savo laimingom valandom. Maloni vakarienė, gražus restoranas po atviru dangum. Dar kartą maža promenada prie Grand Canalo, San Marc aikštėje, kur keturi orkestrai groja, pradėdami nuo klasikų iki svajingų melodijų.

Grazie tante! Grazie Venecija! Arrivederci!

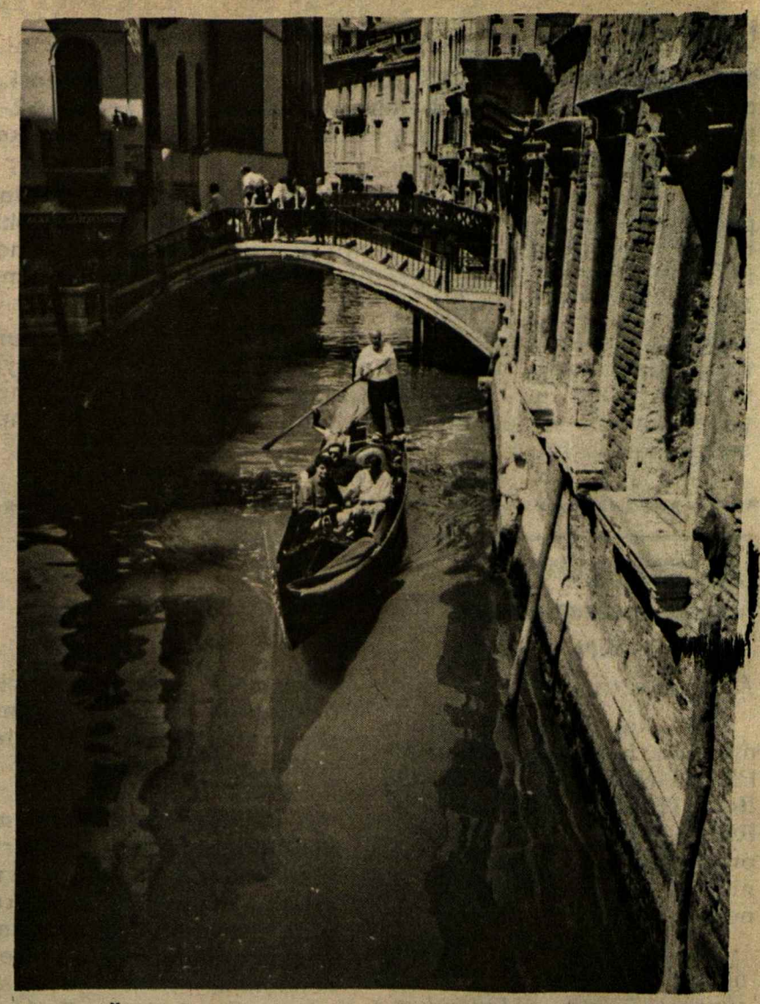

Viena iš Venecijos gatvių.

Abi nuotraukos Galinos Šimaitienės

APIE ESTIJĄ

Nors Latvija ir Estija vadinamos seseriškomis valstybėmis, apie jas Lietuvos ir išeivijos spaudoje nedaug terašoma. Kodėl dabartinė Lietuvos vyriausybė nepasimoko iš Latvijos, o ypač iš Estijos, kurios ekonomiškai ir politiškai yra geriau susitvarkiusios - visai nesuprantama.

Estijos Užsienio reikalų ministerijos žiniaraštis pranešа, kad Tallinn'e Anglijos didžioji žinių agentūra "Reuters" atidarė savo įstaigą. Ji informuos pasaulio spaudą apie įvykius Estijoje. Ligi šiol tokią informaciją apie Baltijos valstybes teikė Maskva, ne visada abjektyviai.

● Estijos koaliciją sudarančios partijos ("Tėvynė" ir "Žemdirbių Centro") paruošė žemdirbystės įstatymą, apimantį produkciją, mokesčius ir kitas su tuo susijusias problemas. Projektas patiektas svarstyti Seimui (estiškai - riigikogu). Žemdirbių gerbūviui pakelti tuoj pat imtasi priemonių: šiaurinės Estijos sritims jau paskirta 10 mil. kronų paremti jaunuosius ūkininkus.

● Japonijos "Sasakawa" Fondas padovanojo Estijos Socialinių reikalų ministerijai vaistų 1 mil. JAV dolerių vertės. Šiuo metu Estijoje yra tiktai 62 šeimos daktarai, o normaliai reikėtų apie 700 tokių gydytojų.

● Garsiajame Tartu universitete sekantiems mokslo metams užsiregistravo jau 120 užsienio studentų.

● **1939 m. rugsėjo mėn. 1 d. prasidėjo II-sis Pasaulinis Karas.**

● **1991 m.rugpjūčio 29 d.,** ŠVEDIJA buvo pirmoji užsienio valstybė, atidariusi savo ambasadą VILNIUJE po Nepriklausomybės paskelbimo Lietuvoje.

● **1991 m.rugpjūčio 31 d. pasirašyta** LIETUVOS-ITALIJOS diplomatinių santykių atkūrimo sutartis.

● Pirmąsias elektros lemputes užžiebė Tomas Alva Edison'as 1882 m., rugsėjo mėn. 4 d., New York'e, JAV, centrinėje stotyje.

Venecija.

Welcome to Vilnius.
We fly you there
7 times per week.

Lufthansa has daily flights from 5 Canadian gateways to Germany. From there, convenient same day, non-stop connections to Vilnius, 7 times per week.

So, if you are in a hurry to get to Lithuania, nobody flies you there more often.
For information call your travel agent or 1-800-56-FLY-LH (in Toronto 368-4777).

Lufthansa

Lufthansa is a participant in the Canadian Plus Mileage Program.

APSISPRENDIMAS

/ Iš kun. ROBERTO GRIGO knygos
REKRŪTO ATSIMINIMAI/

(Tęsinys)

..... Nuo balandžio pradžios tiek gamykloje, tiek pratybose jau alsino atogrąžų kaitra. Net naktį prie konvejerio būdavo karšta, daug kas dirbo iki pusės nusirengę. Kartą mums taip bemosuojant dumblinomis rankomis - praeina Satarovas, pasižiūri ir nei iš šio, nei iš to pasikviečia mane. Kas čia dabar per monai? Taigi vieta liks tuščia prie konvejerio! Bet, anot patarlės, - valdžiai geriau žinoti. Einame į šalkalvių kambarėlį, sėdžiu visas moliuotas prieš karininką ir spėlioju, kokia čia vėl laukia staigmena? Blyksteli ir užgęsta viliojanti mintis - atostogos? Juk kuopos vadas už darbą ne sykį gyrė, sakė, neturiu pažeidimų. Ir dabar tą patį:

- Pats esi disciplinuotas, drausmingas. O mūsų kuopa gavo pasiūlymą atrinkti tokius žmones naujai formuojamam daliniui, kuris vykdys atstatymo darbus Afganistane. Aš ketinu pasiūlyti tave. Juk ten reikia rimtų žmonių, tokio Sailojano (armėno, kuris Satarovui prigadino bene daugiausia kraujo) ten nepasiųsi. Kaip tu vertini tokią galimybę?

- Net linksma pasidarė - pačiam iš savęs. O aš, naivuolis, atostogų tikėjausi.

- Neigiamai vertinu, - atsakau.

- Nevyksi, jeigu pasiųstume? - primerkia akis karininkas.

- Kur dingsi nevykęs. Juk manęs niekas neatsiklaus. Tačiau žmonių nešaudysiu! Geriau tegul mane nušauna!

Išlepimo, tingios ramybės, kuri buvo beapimanti šiais mėnesiais, anei ženklo. Vėl aiškiai pamatau - niekas manęs nesaugo, niekur nėra tikrumo dėl ateities, tik Viešpatyje. Tad teesie Tavo valia! Prisimenu vieno pažįstamo vaikino ryžtą: jeigu pakliūčiau į Afganistaną - užlipu ant tanko ir dedu į akis visą tiesą, atsisakau būti plėšiku ir žmogžudžiu. O paskui tegul daro su manim ką nori! Jeigu manęs laukia analogiška situacija - Dieve, suteik jėgų tik taip pasielgti!

- Na, mes dar pagalvosime!.. - ir kuopos vadas paleidžia mane prie darbo. Na ir būta čia daikto! Geriau, negu Dievas skyrė, juk joks geradaris mūsų likimo nesutvarkytų! Tai ko nerimauti?

Su pavasariu grįžo ilgesinga svajonių nuotaika. Tarp keiksmų ir mašinų gaudimo, čiupdamas plytas nuo konvejerio ir tampydamas vagonetes, sukalbėdavau ryto ir vakaro maldą, išgiedodavau visas žinomas giesmes, patriotines dainas, o dažnai kažkur sielos gilumoje suskambėdavo nežinoma melodija, kuriai nepajėgdavau atsispirti. Savaime ji atsivesdavo žodį, kitą, jau ketureilis, jau antras - ir nejučia išsidainuodavo eilėraštis, įėmęs visą įkalinto kūno ir laisve gyvenančios sielos jausmų spektrą. Paskui visą pamainą kartodavau eilėraštį, kad jo neužmirščiau ir pirma proga stengdavausi užrašyti. Tačiau tai pasirodė nebūtina: beveik visus tarp plytų vagonečių sukurtus eilėraščius ir šiandien moku atmintinai. Dėkoju Viešpaties gerumui - niekad toki nebūtų gimę namuose prie rasomojo stalo, man esant sočiam ir išmiegojusiam.

Vieną dieną po darbo mus sukvietė į politpaskaitą. Kalbėjo Čimkento pulkininkas Andrijevskis, aršiai ir tamsiai, nekvalifikuotai puldamas religiją.

- Ne paslaptis, kad ir tarp jūsų yra toks aistringas katalikas - pakėlė jis mane iš vietos... - Karo atveju jis tikriausiai neims ginklo...

- Taip, neimsiu.

Tegu iš anksto žino, manau sau, tegu jokių nuolaidų nesitiki.

Gegužės 27-ąją turėjome eiti į naktinę pamainą. Prieš pat pakėlimą labai ryškiai sapnavau Mamytę. Komandai "padjom" pakėlus būrį, budintysis kviečia mane į kanceliariją:

- Pas tave atvažiavo!

Ir štai žaliųjų dalinio vartų gelsvoje lempų šviesoje, apkabinu Motiną - trečiąkart Kazachstano nelaisvėje - ir sveikinu "Pusbrolį" - kitą "Pusbrolį" - jauną, tvirtai ramų kunigą lietuvį... Stebėdamas mus iš toliau, Satarovas nuoširdžiai šypsosi - jis gi mato, kokie mes vieni kitiems brangūs. Ir sielos kertelėje galbūt žino - jeigu šias brangenybes statome ant kortos,taigi įsitikinimus laikome dar brangesniu dalyku. Netikėtai greitai susitariame, ir mane išleidžia į Čimkentą - tuojau pat, kasdieniniais drabužiais su pažadu anksti rytą sugrįžti. Ir štai samdytame automobilyje, kuriuo brangieji svečiai atburzgė iš Čimkento, lekiame naktinėmis stepėmis, begaliniuose plotuose abipus žybsi laužai ir žiburiai. Svaigstu netikėtai mane pasigrobusia laisve - o gal tai tęsiasi sapnas? Ir pirmieji klausimai: ar iš tikrųjų suimti kunigai Sigitas, Alfonsas. Deja, sužinau ir Tėvelio atleidimo iš mokyklos smulkmenas. Pasirodo, į Lazdijų miliciją buvo nuvežtas Juozas Zdebskis. Pareigūnai siekė gauti jiems reikiamą kunigo liudijimą jo konfratrų teisme, bet sumanymas neišdegė. Būrys tikinčiųjų, jaunimo nuvyko prie milicijos būstinės ir reikalavo paleisti nekaltą žmogų. Tėvelis protestavo mandagiai, bet energingai, buvo sučiuptas ir uždarytas 15-ai parų. O sugrįžęs - pašalintas iš darbo "už amoralų elgesį, nesuderinamą su auklėjimo funkcijas atliekančio asmens pareigomis".

Džiaugiausi tėvu - juk jo poelgis buvo tarsi viešas išpažinimas, tarsi apaštalas tartų Kristaus suėmimo valandą: "Ir aš buvau kartu su Juo. O dabar darykite, ką norite!" Džiugino ir broliškas, tvirtas vienmečių solidarumas: nebijodami "užsikrėsti raupsais", patekti į nemalonę, draugai, jaunimas ir Tėvelį lankė milicijoje, ir Mamą guodė namuose. Tikrai jie tapo Tėveliams sūnumis ir dukromis, kaip buvau prašęs išleistuvėse. Visai sugriuvo Tėvelių būgštavimas - priekaištas, kurį dažnai girdėdavau studentiškais metais -"kai paodins, būsi niekam nereikalingas, visi užmirš". Dabar namiškiai patys įsitikino, kad krikščionių tarpusavio meilė auga proporcingai peresekiojimų didumui...

Išgirdau, kad Tėvelis, darydamas auką už mane, už laimingą sugrįžimą, pasiryžo būti abstinentu ir metė rūkyti. O pastaroji yda jį smarkiai kankino apie 30 metų. Štai kaip viena, kad ir nedidelė, gėrio pastanga atsiveda paskui save kitas!

Apsistojome "Čimkento" viešbutyje. Šv. Mišiose meldėmės ir Jėzų Komunijoje prašėme palaimos ne tik sau, bet ir visam šiam kraštui, jo žmonėms, tebeglūdintiems nelaimingoje pagonybės tamsoje. Rytą sugrįžome į dalinį, tačiau kanceliarija nesutiko išleisti į Čimkentą. Badame - prašom - vaikštinėkite. Kas gi ištvers šalia atsivėrusio savo narvo durų, kada už jų - mašina, pasiruošusi nuvežti toli, toli?! Nepaisydami draudimo, išvykstame į viešbutį. Besiruošiant šv. Mišioms, paskambina už durų - o tenai durklais ginkluotas garnizono patrulis. Antpečiai mėlyni - lakūnai. Aš su uniforma, dokumentų jokių, žinoma, neturiu. Mamos ir "pusbrolio" akyse mane "supakuoja" ir karinio sunkvežimio kėbule pažįstamu keliu nugabena į garnizono komendantūrą. Aiškinti beprasmiška - atima diržą, pilotę ir už nugaros užrakina metalines duris. Iš artimųjų glėbio - į hauptvachtos kamerą - kaip iš pirties į eketę. Perėjimai staigoki. Skaudžiausia dėl Mamytės rūpesčio - kaip jai išvažiuoti palikus mane karceryje? Ką sugrįžus papasakoti? Kameroje esame dviese - antrasis rusas, kareivis iš "AFS" - "Aero-fotoslužba" (Aerofototarnyba). Nesivaržydamas pasakoja apie TSRS karo lėktuvų žvalgybinius skraidymus pietiniais pasieniais, fotografuojant kaimynų teritorijas. Kalba apie Afganistano žiaurybes, išgyventas jo draugų - kaip iš arti paleistos automato serijos tiesiog gabalais supjausto žmogų. Gretimoje kameroje du atletiškumo sudėjimo dagestaniečiai nuolat tęsiamai dainuoja rusiškas dainas, šlovinančias jų tėvynę ir sostinę Machačkalą.

"Aš dainuoju šitą dainą, Kad jūs, chocholai,
Gerbtumėt dagestaniečius Iš Machačkalos!"

Vis pakartoja priedainį:

"Ja poju vam etu piesniu
Čtoby vy, chochly,
Užvali dagestancev
Iz Machackaly... "

Hauptvachtos ir viršininkų atžvilgiu abudu laikosi flegmatiškai šaltai, jausdami savo vertę. Taip praeina para. Komendantūroje pasirodo praporščikas Mamyševas - apkūnus, ramus azijietis, paskutiniu metu vadovavęs 4-ajam būriui, ir vežasi mane į Badamą. Reikia laukti audros. Stotelėje, iš kurios paprastai vysktame į dalinį, nelauktai sutinku abu geruosius savo lankytojus. Jie, mano nuostabai, švyti: pakėlę pabaltijiečių vertą skandalą komendantūroje, išsiaiškinę su Satarovu, gali būti, mes dar gausime ir trokštamąją "uvolneniją". Nieko sau, likimo posūkiai! Mašiną tautiečių paslaugoms pasiūlė Čimkente gyvenantis lietuvis Romas Grybauskas, kuris jau anksčiau dažnai lankydavosi gamykloje, šnekindavo mus, pabaltijiečius, ir buvo geras Satarovo pažįstamas. Jis net pasišovė padėti užglostyti sudrumstos viešnagės nemalonumus. Kaip priimti toki paslaugumą iš mažai žinomo žmogaus? Palikime tai Viešpaties nuožiūrai ir prašykime Jo, kad visose sielose triumfuotų gėris. Nėra mums ko bijoti, nes niekam netrokštame pikto.

Dalinio vadas sutiko rūsčiu veidu, bet nekeikdamas, negrūmodamas. Pasakė, kad šiandien turėsiu eiti į pamainą, o rytoj išrašys leidimą į laisvę - praleisti dieną su artimaisiais.

Nežinia ką reiškė šitas "ėjimas", kokie mechanizmai ten suveikė, bet rytojaus dieną vėl dalyvavau šv. Mišiose gaivinausi gimtosios kalbos garsais.

Čimkentietis Romas Grybauskas, mums prašant, parodė pravoslavų cerkvę. Buvo jauki, tvarkinga. Leidimas galiojo iki pietų. Sugrįžusius mus kuopos vadas pakvietė į kanceliariją. Tėviškai, maloniai pasnekinęs, klausė, ar mama neįkalbėtų sūnų paklusti sveiko proto balsui ir duoti priesaiką. Mamytė atsisakė, motyvuodama, kad čia galiu tiktai pats nuspręsti.

- O kaip Jūs žiūrėsite, jeigu jis bus pasiųstas į Afganistaną? Ten kaip tik formuojamas naujas dalinys, renkami geri, drausmingi kareiviai...

Šitas poelgis buvo žiaurus. Man galėjo sakyti, bet kam - Mamai?

/b.d./

Tėviškės pienių žydėjimas-atsisveikinant 1982.V.13 ,Leipalingyje. Koplytstulpis su bendraamžiaus tautodailininko Adžiaus Teresiaus išdrožta skulptūra, vėliau buvo pastatytas Kapčiamiesčio giriose, partizanų žuvimo vietoje,bet greitai sunaikintas

Kun.Robertas Grigas 1982 m.liepos mėn. Kazachstane,Badamo dalinyje."Karo belaisvis nepasirenka uniformos..."

Šis tas apie Islandiją

/ 1991 m.rugpjūčio 26 d., ISLANDIJA pirmoji pripažino LIETUVOS atgautąją NEPRIKLAUSOMYBĘ! Red./

KRIŠTOLO LAŠAS DANGAUS SKLIAUTE

Bronislava Kerbelytė

Birželio mėnesį viešėjau Islandijoje pas savo senus draugus - rašytoją Arnį Bergmaną ir jo žmoną Leną. Viešnagės metu Islandija šventė Respublikos 50-ųjų metų jubiliejų.

Vynuogės lavos laukuose

Lėktuvo vadas pasakoja, kad skrendame virš Atlanto, o matyti vien balti purūs debesys. Pagaliau atsiveria okeano mėlynė, o tolumoje - spindintis baltas plotas. Tai ne debesis, tai Islandija, didžiausias jos ledynas. Aplinkui aerodromą - gruoblėta pilkai ruda plynė, nei medelio, nei krūmelio. Lavos laukai, mėnulio peizažas. Ryžtingi žmonės buvo tie IX a. išeiviai iš Norvegijos ir Airijos, kurie, norėdami būti laisvi, pasirinko šią atšiaurią salą!

Vėliau pamatai, kad lavos laukai ir kalnai pilni gyvybės: štai kvapnus čiobrelių kilimėlis, štai baltų gėlyčių kupstelis, štai - mėlynių krūmelis. Plyšiuose švysteli purienų žiedai, retkarčiais stiebiasi mažyčiai berželiai ar atkakliai kabinasi šliaužiantis gluosnis. Čia kerpių ir samanų karalija - daugybė pilkos ir žalios spalvos atspalvių. Ten, kur per tūkstančius metų susidarė durpių sluoksnis, želia žolė, ganosi avių ir panašių į mūsų žemaitukus, arklių pulkeliai. Nos medeliai auga lėtai, vis dėlto Reikjaviką juosia už žmogų aukštesnių eglaičių, pušelių ir berželių giraitės, mėlynuoja lubinų ploteliai - būsimų giraičių vietos. Reikjavike gausu ne tik beržų, bet ir tuopų alėjų, žydi ievos, šermukšniai, tulpės, narcizai. Visi žmonių pasodinti, išauginti vazonėliuose, šiltnamiuose, dangstyti nuo vėjų soduose, nuolat prižiūrimi, purenami, mylimi. Medžai ir gėlės žydi visi kartu, nelaukdami eilės, nes atėjo šviesos metas - saulė tik murkteli į vandenyną šiaurėje ir vėl kyla aukštyn. Šiuo metu ir žmonės skuba mėgautis gamta - savaitgaliais šeimos ir šiaip kelionių mėgėjų grupės traukia į kalnus. Ateis tamsusis sezonas, užmigs augmenija, daugiau žmonių plūstels į plaukiojimo baseinus (Reikjavike jų net 7), sportinių žaidimų paviljonus, apšviestus dviračių takus. Tamsoje švies orangerijos, kuriose auga nematytos gėlės, bananai, vynuogės... Gamta vis dėlto dosni: verdančio vandens gelmėse gausu, tereikia gręžinio ir vamzdynų. Požeminis vanduo šildo namus ir orangerijas, plaukiojimo baseinus, o panaudotas suformuoja ištisus šiltus ežerus. Putojančios kalnų upės gamina pigią elektrą. Jokių kaminų, jokių dūmų ir suodžių, namai baltutėliai. Ideali tvarka ir švara visur - gatvėse, pastatuose, keliuose. Islandai daug laiko praleidžia namie (ypač per tamsųjį sezoną), todėl rūpinasi savo būstais. Butai labai erdvūs (vidutiniškai vienam gyventojui tenka 50 kv. metrų ploto), prie nedidelių namų -žiemos sodai ir tvarkingos vejos. Reikjavike irgi daug erdvės: tarp gyvenamųjų kvartalų įsiterpęs botanikos sodas, naminių gyvulių zoologijos sodas, parkai ir pėsčiųjų bei dviratininkų takai. Vis dėlto populiariausia transporto priemonė - lengvasis automobilis (šalyje 250 tūkstančių gyventojų ir apie 100 tūkstančių automašinų). Pėsčiuosius galima sutikti tik senajame miesto centre, o kituose kvartaluose šaligatviai visai tušti. Sako, kad automašinų gausu net 5 kilometrų ilgio ir 3 pločio Vestmano saloje.

Kai atsiduri kalnuose, visada jauti jų artumą: tarsi kažkas didelis ir griežtas stebi tave ir vertina. Šitaip aš jutau ir Islandijos kalnus. Paprastai kalnuose ramu: manai, kad pasaulis tvirtas, jam nieko neatsitiks. Tuo tarpu Islandijoje, kai čia pat matai M.K. Čiurlionio "Tylą" primenančią Esją, o tolumoje - ledyno gūbrius, idealiai sutvarkyta moderni buitis atrodo be galo trapi. Imi galvoti ar žmonės žino, kas gali atsitikti, kai pajudės Esja, Katla ar Hekla, kai bet kur gali išsiveržti ne tik geizeris, bet ir lava. Jie, be abejo, žino, nes užpernai naktį staiga plyšo Vestmano sala, išsiveržė ugnis ir lava. Laimei, aukų nebuvo - visi žmonės greitai buvo perkelti į didžiąją salą. Dabar jie vėl gyvena savo atstatytuose namuose. Ne taip seniai lava išsiveržė okeane - atsirado nauja sala. Tą kartą irgi aukų nebuvo. O kiek jų būta praeityje! Ypač baisūs buvo XVII ir XVIII šimtmečiai: išsiveržus vulkanams, pelenai pasiekdavo net Norvegiją, daugybė gyvulių ir žmonių žuvo, prasidėjo badas ir epidemijos. Sunku suskaičiuoti, kiek kartų Islandija kėlėsi iš pelenų!

Prarasta ir atgauta laisvė

Viena seniausių demokratinių visuomenių Europoje (kasmetinis svarbiausias susirinkimas - Tingas - pradėjo veikti 930 m.) susilpnėjo, kai XIII a. vyko įtakingų šeimų kova dėl valdžios. 1262 m. teko sudaryti sąjungą su Norvegija, o vėliau abi šalys prisijungė prie Danijos. Palaipsniui Islandija prarado nepriklausomybę ir ilgiems šimtmečiams tapo Danijos kolonija. Nepriklausomybė atgauta irgi laipsniškai. XIX a. šią idėją skleidė Danijoje gyvenęs islandas, publicistas ir mokslininkas Jonas Sigurdsonas. 1918 m. - "skyrybų" su Danija pradžiai buvo gautos savivaldybės teisės ir sudaryta sąjunga su metropolija. Buvo sutarta, kad po 25 metų sutartis gali būti pratęsta ar nutraukta. Ekonominio pakilimo šalyje sąlygomis (Islandija nedalyvavo kare, o sėkmingai žvejojo ir prekiavo žuvimi). 1944 m. daugiau kaip 90 procentų gyventojų pasisakė už nepriklausomybę. Ji ir buvo iškilmingai paskelbta liepos 17-ąją, Jono Sigurdsono gimimo dieną, istoriniame Tingo lauke, kur susirinko daugiau kaip 40 tūkstančių žmonių.

Artėjant Respublikos 50-ųjų metų jubiliejui vyresni žmonės vis prisimindavo tą dieną: kaip išvakarėse važiavo į Tingo lauką ir nakvojo ten palapinėse, kaip linksminosi, nors visi buvo lietaus permerkti. Sako, kad tik vienas žmogus - garsus rašytojas Haroldas Laksnesas - buvo tinkamai apsirengęs lietingam orui. Ne tik vaikai, bet ir suaugusieji ėjo į Buities muziejų pasižiūrėti to meto daiktų ir fotografijų parodos. Televizija parodė įspūdingą dokumentinį filmą - nufilmuotą detalią tos dienos kroniką. Demonstravo, kaip tada žmonės gyveno, ką valgė, kaip rengėsi,kaip mokėsi vaikai.

Šventė prasidėjo ankstyvą rytmetį automobilių srautu į Tingo lauką. Reto grožio dauboje, apsuptoje lavos sienų (natūralių rezonatorių) ir kanjonų, susirinko apie 60 tūkstančių žmonių. Pirmoji prabilo graži Tingo lauke esančios bažnytėlės pastorė. Ji pasakė pamokslą apie žmogaus gyvenimo prasmę. Vėliau čia pat posėdžiavo parlamentas (Altingas), priėmęs islandų kalbos ir gamtos apsaugos įstatymus. Paskui dainavo tūkstantis vaikų, didelis suaugusiųjų choras, grojo simfoninis orkestras, žmonės šoko penktojo dešimtmečio šokius. Vakare Reikjaviko aikštėse ir parkuose taip pat šoko ir dainavo, rudabarzdis vikingas ir trolienė derėjosi, kaip ateiviai turėtų elgtis su gamta, berniukai bandė kelti sunkius akmenis, o jauni vyrai demonstravo islandiškas imtynes. Vyresniųjų veidai švytėjo: mes sunkai dirbome, bet pasiekėme!

/b.d./

toronto

Lietuvių Namų Žinios

• SEIMO narys, TĖVYNĖS S-GOS valdybos vykdomasis pirmininkas, buvęs Lietuvos min.pirmininkas GEDIMINAS VAGNORIUS, kartu su dr. VYTAUTU PAKALNIŠKIU,Lietuvos ekonomikos ir užsienio investacijų plėtros agentūros FIDA Tarybos pirmininku, atvyko į Kanadą federalinės valdžios kvietimu. Jie daugiau kaip savaitę dirbo su Ontario Universiteto ekonomikos ir teisės mokslų personalu Londone, Ont. Čia turėjo progos susipažinti su laisvos rinkos puoselėjimo strategija Kanadoje.

Svečiai Toronto LIETUVIŲ NAMUOSE padarys pranešimą RUGSĖJO mėn. 11 d., 1:30 val.p.p.

VISI kviečiami dalyvauti.

• TORONTO LN socialinių reikalų darbuotojas V. Lukas nuo š.m.liepos mėn. pasitraukė iš pareigų ir nuo rugsėjo mėn. 14 d. jį pakeičia E.K.Manglicas.

Socialinių reikalų tarnyba padeda pensininkams sutvarkyti pensijų ir kitos socialinės paramos dokumentus, rūpinasi kitais socialiniais ir šalpos reikalais.

Kiekvieną trečiadienį, norintieji pasitarti su E.K. Manglicu, kviečiami atvykti į Socialinių Reikalų Būstinę Lietuvių Namuose 1573 Bloor St.W., Toronte, darbo valandomis: trečiadieniais nuo 10 val.r. iki 4 val.p.p., tel:532-3312.

• LN rugpjūčio 21 d. sekmadienio popietėje dalyvavo 205 žmonės. Svečių knygoje pasirašė 3 iš Vilniaus, 2 iš Palangos, V.ir J.Šulmistrai iš Montrealio.

Svečius supažindino ir pranešimus padarė LN valdybos narys E.Steponas.

• Gerai pavyko Išganytojo Parapijos Moterų Draugijos surengtas tradicinis bazaras, vykęs šios šventovės kieme.

Pamaldos vyks kas sekmadienį įprastu nauju laiku - 9:30 val.r. Visais Parapijos reikalais prašoma kreiptis į valdybos pirmininką E.Steponą, tel:416-622-5896 arba į sekretorę E.Delkuvienę tel:416-233-8510.

SKAUTŲ STOVYKLA "ROMUVOJE"

Šįmet vyko dvi savaites nuo rugpjūčio mėn. 7 d. Stovyklos kapelionu buvo v.s.fil.kun. Antanas Saulaitis,SJ. Registraciją atliko I.Tarvydienė, stovyklos komendantė- ps.I.Paškauskienė, stovyklos viršininkas - v.s.A.Senkus, seserijai vadovavo s.V.Senkuvienė, brolijai ps.R.Saplys. Ūkio vedėjai - R.Paškauskas ir P.Petrauskas.

Visi smagiai ir sąžiningai stovyklavo, vadovavo, dalyvaujant apie 158 stovyklautojams. Gerai valgydino ir visų sveikata rūpinosi ps.V.Puzerienė ir B. Stanulienė.

• "PARAMA"-Lietuvių Kredito Kooperatyvas praneša, kad galima įsigyti ir auksinę kredito kortelę- GOLD MASTERCARD, kuri suteikia daugiau įvairių privilegijų.

Daugiau apie tai sužinosite "Paramos" raštinėje tel:416-532-1149.

• TORONTO lietuvių choras pradėjo repeticijas, praleidę geras vasaros atostogas. Visi jie mielai priima ir naujus narius.

• Kanados rajono skautų Brolijos atstovas v.s. A. Senkus liepos 30-rugpjūčio 1 d.d. lankėsi Montrealio BALTIJOS stovykloje jos 30-mečio proga. Posėdžiavo su tunto vadovais.

Išvykoje dalyvavo ir vyr.sk.sl.I.Pivoriūtė, vyr.sk. sl.R.Radžiūtė, G.v.vl. D. Kalendraitė ir j.ps.S.Namikas. Jie atliko keletą pasirodymų prie laužo.

chicago

SUNKIAI SUSIRGO JONAS JUŠKA- ILGAMETIS SPORTO KLUBO "LITUANICA" DARBUOTOJAS

Buvęs "Lituanica" futbolo Klubo pirm.(1960-61 m.) ir ilgametis valdybos narys, jo veiklos aprašytojas sporto skyriuje "Draugo" dienraštyje Jonas Juška susirgo. Jo liga atėjo gana nelauktai, nes iki šio pavasario jis dar gerai jautėsi ir nemaža dirbo, nežiūrint savo garbingo amžiaus. Pradžioje dar atrodė, kad šią nelemtą ligą jis greit nugalės ir sveikata pagerės. Tačiau, atsitiko priešingai. Šiuo metu ligonis negali kalbėti, nors dar pavaikšto po kambarį, šiek tiek paskaito, ypatingai lietuviškus laikraščius.

Sunku suskaičiuoti jo įnašą "Lituanica" Klubui. Jam palinkėsime galimai greičiau įveikti ligą. Ypatingai to linki šių eilučių autorius, kuris ne vienerius metus kartu su J. Juška turėjo progų dirbti šio Klubo vadovybėje, redaguoti Klubo leidinius ir atlikti kitus darbus.

AMERIKIEČIAI DOMISI LIETUVOS ANSAMBLIAIS

Net ir didžiausi optimistai netikėjo, kad antradienio vakare į Jaunimo Centrą sugužėtų toks didelis publikos būrys, pripildęs didžiąją salę. Tačiau KAUNO **"SUKTINIO" Ansamblis** buvo tuo magnetu, pritraukusiu daugiau negu 500 tautiečių iš Čikagos bei jos artimųjų ir net tolimųjų apylinkių.

Š.m.rugpjūčio mėn. 16 d.apie porą valandų užtrukusiame koncerte suktiniečiai daug ką parodė - šoko, grojo ir dainavo. Dauguma jų atliktų šokių retai buvo Čikagoje matomi, o jų liaudies instrumentų ansamblis, kuris grojo šokėjams arba ir tik pats vienas grojo, irgi buvo retu svečiu Čikagos lietuvių scenose. Trys Ansamblio dainininkės, dainavusios šokio metu, o taip pat ir atskirai (vienas kūrinys buvo padainuotas solo), publikos buvo labai šiltai priimtos.

Koncertą pradėjo vadovas Kazimieras Kondratavičius,trumpai nupasakojęs apie šį seniausią saviveiklinį šokių vienetą Lietuvoje (jis įsteigtas 1936 m., tad po kelių metų bus minima jo 60 m. veiklos sukaktis). Vadovas taip pat pažymėjo, kad atvyko Amerikon pasirodyti amerikiečių folkloro festivaliuose IDAHO ir UTAH valstijose, kuriuose Lietuva buvo viena iš 15-kos šalių, atsiuntusių savo atstovus.

Po koncerto vadovas savo žodyje išdavė ir paslaptį: Čikagoje atsirado Ansamblis vietinio veikėjo Rimanto Dirvonio dėka. Šis vyras grįžo į Čikagą po Pasaulio Lietuvių Dainų Šventės Lietuvoje tuo pačiu lėktuvu, kuriuo skrido ir SUKTINIS gastrolėms Amerikon. Per lėktuve užsimezgusią pažintį ir vėlesnius pokalbius R.Dirvonis pažadėjo, kad grįžęs į namus, bandys surengti SUKTINIO koncertą Čikagoje, jiems užbaigus savo gastroles amerikiečiams. Taip jis ir padarė.

Pasitelkęs pagalbon MARGUČIO Radijo programos vedėją Petrą Petrutį, o "DRAUGUI" stipriai atvėrus savo puslapius reklamai, talkinant būreliui kitų tautiečių, šis užsimojimas galėjo būti šimtaprocentiniai įgyvendintas ir dargi net su geromis pasekmėmis. K.Kondratavičius už šį R.Dirvonio triūsą jį scenoje apjuose gražia SUKTINIO tautine juosta.

Gausi į šį koncertą atsilankiusi publika programą šiltai priėmė (Ansamblis atvyko gerokai apkarpytas, nes dalyviai patys turėjo užsimokėti už kelionę). Pasirodė patraukliai, užsitarnavo daug plojimų bei gėlių. Reikia pasakyti, kad iš mėgėjiško ansamblio vargu ar buvo galima daugiau tikėtis. "Įkaitinta" publika net ir po koncerto nesiskirstė i namus, o atėjusi į kavinę dar ilgai bendravo su svečiais iš Kauno.

Prieš išskrendant kauniečiams į namus, buvo proga paklausti vadovo K.Kondratavičiaus apie pasirodymus amerikiečiams Tokių renginių būta apie 30). Jis pabrėžė, kad per tris savaites Ansamblis atliko gerą darbą propaguojant Lietuvą. Jo padėjėja buvo Laima Rekašienė.

Dauguma amerikiečių, pasirodo, nebuvo matę nei girdėję lietuvių. Jie domėjosi ne tik šokiais, dainomis, tautine muzika, bet ir lietuvių kalba. Ansambliečiai gastrolių metu gyveno amerikiečių šeimose ir ten savo šeimininkams turėjo progų papasakoti apie tolimą, nedidelę, bet kartu ir garbingą Lietuva. Vadovas pažymėjo, kad grįžus į Kauną, prasidės didelis darbas, nes reikės paruošti naują programą sekantį pavasarį planuojamoms gastrolėms į Italiją (kovo-balandžio mėnesiais). Tada gegužės mėnesį Ansamblio laukia jau dvidešimtasis jų rengiamas festivalis KAUNE, pavadintas "ŠOKIM, TRYPKIM".

Išbuvę Čikagoje 2 paras, kauniečiai rugpjūčio 17 d.sėdo į LOT B-vės lėktuvą ir, atsiradę Varšuvoje, iš ten skrido į Vilnių.

Gubernatorius JIM EDGAR savo istaigoje, kuri randasi James R.Thompson Center,buvo surenges šia vasara paroda, kuriai eksponatus patieke Balzekas Museum of Lithuanian Culture. Nuotraukoje- A. Slapkauskas, R.Narušis, Gene Rimkus. Gov. Jim Edgar, Vaclovas Kleizas, Lietuvos garbes konsulas Čikagoje.

VYSK.HANSAS DUMPYS PASAULINIAME VYSKUPŲ SUVAŽIAVIME

Vysk.H.Dumpys, Čikagoje esančios evangelikų liuteronų TĖVIŠKĖS P-jos klebonas, birželio 17 - 21 d.d. dalyvavo visuotiniame, pasauliniame EVANGELIKŲ LIUTERONŲ SUVAŽIAVIME Ženevos mieste, Šveicarijoje. Iš ten jis nuvyko į Prancūziją, nes birželio mėn. pabaigoje norėjo dalyvauti tarpkonfesiniame vienuolių ekumeniniame atsinaujinime.

Liepos mėn. 3 d. Lietuvos vysk. Jono Kalvano pakvietimu, vysk.H.Dumpys žadėjo dalyvauti Šilutėje, Čikagoje teologijos mokslus baigusio Valdo Aušros į kunigus įšventinimo iškilmėse.

• Praėjusiais moksło metais MAIRONIO Lituanistinę mokyklą, įsikūrusią Pasaulio Lietuvių Centre Lemonte, ILL., lankė 260 moksleivių, o šios mokyklos pirmaisiais įsteigimo metais į ją atėjo tiktai dešimtukas vaikų.

Šį pavasarį išleido 5 abiturientus: R.Barkauskaitę, E.Braunę, R.Karaliukaitę, E.Miknaitį, V.Ringų. Mokyklai vadovauja direktorė Eglė Novak.

PASKAITYKIME VAIKAMS MŪSŲ LIAUDIES PASAKŲ!!!

TEN RASITE DAUG JUMORO IR IŠMINTIES.

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Iki šiol šis fondas išleido per 1,100.000. dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis kapitalas neliečiamas. Tik palūkanos gali būti skiriamos lietuviškai veiklai.

Sudarydami testamentus, prisiminkime Kanados lietuvių fondą (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais - aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Aukas siųsti: **Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6**

Žinokime kad:

FONDO TIKSLAS – LIETUVYBĖS IŠLAIKYMAS

ALTERNATYVINĖ GYDYMO KLINIKA
Bloor West Village

Gydomi ūmūs ir chroniški susirgimai. Pacientai priimami iš anksto susitarus tel: (416)-760-9445. Galima iškviesti į namus.

Darbo valandos: 9:30 r. - 8:00 val. v.
Gydytoja - naturopatė DANUTĖ TURČINSKIENĖ,
256 A Durie St., Toronto, Ont. M6S 3G3

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
PARAMA

MOKA:

5.00%	už 90 dienų term. indėlius
5.50%	už 6 mėnesių term. indėlius
5.75%	už 1 m. term. indėlius
5.75%	už 2 m. term. indėlius
6.25%	už 3 m. term. indėlius
6.50%	už 4 m. term. indėlius
6.50%	už 5 m. term. indėlius
6.50%	už 1 m. GIC mėn. palūk.
6.75%	už 1 m. GIC invest. pažym.
7.50%	už 2 m. GIC invest. pažym.
7.75%	už 3 m. GIC invest. pažym.
8.00%	už 4 m. GIC invest. pažym.
8.25%	už 5 m. GIC invest. pažym.
3.75%	už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)
6.75%	už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.
7.50%	už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.
7.75%	už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.
8.00%	už RRSP ir RRIF 4 m. term ind.
8.25%	už RRSP ir RRIF 5 m. term ind.
3.75%	už OHOSP (variable rate)
3.25%	už taupymo sąsk. (gyvybės drauda)
3.75 %	kasd. pal. čekių sąsk. virš 10.000
2.50%	už Amerikos dol.kasd.pal.sąsk. (US dol. Sav. Acc.)

IMA:

	už asmenines paskolas nuo 7.75%
	už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuošimčiu
	1 metų 8.00%
	2 metų 8.75%
	3 metų 9.00%
	(fixed rate)
	su keičiamu nuošimčiu
	1, 2 ar 3 metų 6.60%
	(variable rate)

Asmenines paskolas duodame iki $65,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

Nuošimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje.

AKTYVAI per 100 milijonų dolerių

MasterCard **Kredito kortelė**

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau ***$2,000.*** *Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki* ***$30,000.*** *Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginės perlaidos. Kelionių čekiai (American Express, Thomas Cook mastercard cheques). Kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų. (The Co-operatos & Blue Cross). Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda. (Cumis & The Co-operators).*

KASOS VALANDOS:

- **Pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r.-3.30 v.p.p.**
- **Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r.-8 v.v.**
- **Šeštadieniais nuo 9 v.r.-1 v.p.p.**

BŪSTINĖ: Lietuvių namai –
1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS
999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	5.00%
180-364 d. term. ind.	5.50%
1 metų term. indėlius	5.75%
2 metų term. indėlius	5.75%
3 metų term. indėlius	6.25%
4 metų term. indėlius	6.50%
5 metų term. indėlius	6.50%
1 metų GIC-mėn.palūk.	6.50%
1 metų GIC-met. palūk....	6.75%
2 metų GIC-met. palūk....	7.50%
3 metų GIC-met. palūk....	8.00%
4 metų GIC-met. palūk....	8.25%
5 metų GIC-met. palūk....	8.50%
RRSP, RRIF ir OHOSP....	3.50%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	6.75%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	7.50%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	8.00%
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind.	8.25%
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind.	8.50%
Taupomąją sąskaitą	3.25%
Kasd. pal. taupymo sąsk..	3.75%
Kasd. pal. čekių sąsk. iki...	1.75%
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.	2.50%

IMA UŽ:

Asmenines paskolas nuo	8.50%
Sutarties paskolas nuo	8.50%
Nekiln. turto paskolas:	
Su nekeičiamu nuošimčiu	
1 metų	8.00%
2 metų	8.50%
3 metų	8.75%
Su keičiamu nuošimčiu	
1, 2 ir 3 metų	7.00%

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki $15,000 ir narių gyvybę iki $2,000 už santaupas laikomas šėrų, čekių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmenines paskolas iki $50,000 ir mortgičius iki 75% (kainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI per 56 milijonus dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

DRESHER INSURANCE BROKERS

Fax 233-0285 - Tel. 231-2661
3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja – V. DREŠERIS ir RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ
Darbo valandos: 9 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 9 v.r. – 5 v.p.p.
Profesionaliam nekilnojamo turto įvertinimui prasome skambinti tel: 233-4446
Narys "Better Bussiness" biuro

Patarnavimas — greitas ir tikslus!
V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121, (416) 822-7376
Lilija Pacevičienė – telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ*
DRAUDA — INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121 FAX 533-1122

montreal

Mylimai Seseriai,

A † A

OLEI JOVAIŠAITEI-ALASAUSKIENEI
mirus Vilniuje,

liūdesio valandoje nuoširdžiai užjaučiame
ZINĄ URBONIENĘ ir artimuosius —

Albina ir Juozas Išganaičiai

"ŪLOS" KONCERTAI DUMMONDVILLE,QUE.

Užpraeitame "NL" numeryje buvo atspausdintas straipsnis apie atvykusio iš Lietuvos folklorinio ansamblio ŪLA koncertą Montrealio lietuviams. Šį kart norim pasidalinti įspūdžiais iš Tarptautinio Folkloro Festivalio , kuris vyko Dramondville, Que. Jo organizatoriai ir iškvietė ŪLĄ dalyvauti šiame renginyje. Festivalis, įvykęs liepos mėn.8-17 d.d., Kanadoje , surengtas jau 13-tąjį kartą. Į jį sukviečiamos folklorinės grupės bei ansambliai kone iš viso pasaulio. Šį kartą mums teko stebėti iš virš 20-ties pasaulio šalių atvykusių grupių pasirodymus. Čia koncertavo ansambliai iš Albanijos, Ispanijos, Kanados, Kinijos, Lenkijos, Lietuvos, Nepalo, Peru, Rusijos, Švedijos, Vietnamo, Vokietijos. Tai išties didelis ir svarbus folklorinis renginys Quebec'e, sutraukiantis tūkstančius klausytojų-žiūrovų bei folkloro specialistų.

ŪLOS ansambliui buvo suplanuota net po 2 koncertus kiekvieną festivalio dieną, o paskutinę - liepos 17-tąją - net 4 atsisveikinimo koncertai. Ansamblio nariai buvo apgyvendinti vietinėje mokykloje.

Pirmas netikėtumas - ŪLOS ansambliečiai atsisakė koncertuoti su slavų ansambliais, kadangi, koncertuojant su rusiškomis grupėmis, jie automatiškai būtų priskirti **rusams...**

Tatai mūsiškiams aiškiai buvo ne prie širdies. Be to, net su valgiu neapsieita be rusiškų "subtilybių"- jei ansamblis kiek pavėluodavo vakarienei - jau "vyresnieji broliai" ir nusineša nuo stalo visus vaisius. Ką gi padarysi - tenkiniesi tuo, kas dar liko. Todėl lietuviškiems koncertams buvo paskirti Marcel-Dionne, La Grande Place, Au Cafe des Traditions centrai.

Taigi, mūsiškiams teko gana didelis fizinis bei emocinis krūvis , išlaikant visą festivalio ritmą bei įtampą nuo pirmos iki paskutinės dienos. Turim pridurti, kad kėletas grupių iš Ispanijos bei kitų Europos šalių net paliko festivalį, neišlaikę įtampos bei nedidelio finansinio aprūpinimo...

Atvykęs į festivalį, iš karto papuolėm į muzikos, dainų bei tūkstančių klausytojų margumyną. Skambančios dainos, trankūs šokiai, žiūrovų emocijos - viskas persipynė į vieną triukšmingą alasą, kuris kabojo virš mano galvos nuo pat festivalio pradžios iki pabaigos. Klausytojui, gardžiuojantis ledais ir užgeriant gaivinančius gėrimus, gal ir nelabai sunku išbūti, bet patiems dalyviams - dainuojantiems, grojantiems bei šokantiems - tikrai buvo nelengva! Matėm, kaip ŪLOS ansambliečiai po eilinio koncerto skubėdavo atsigaivinti šaltais ledais ar įšokti į netoliese esantį baseiną. Laiko poilsiui dienos metu ūliečiai beveik neturėdavo. Po pasirodymų reikėdavo bendrauti su žingeidžiais klausytojais ar specialistais, kurie gana aktyviai domėjosi lietuvių folkloru. Iš visų grupių ŪLA išsiskyrė savo paprastumu, betarpišku bendravimu su žiūrovais, nuoširdžiu jų įtraukimu į koncerto eigą. Kvebekiečius tai iš tiesų labai sužavėjo. Taip pat visų dėmesį patraukė ŪLOS originalūs bei autentiški folkloriniai kostiumai, nematyti muzikos instrumentai, kaip pav.,didžiosios beržinės triūbos bei jų melodija.

Palyginus su ispanų temperamentingais, ištiesų spalvingais šokiais, lietuviai išsiskyrė savo ramiais, išlaikytais, darniai plaukiančiais šokiais, kilnia laikysena. Aišku,kad šoko ir smagias, trankias polkas, į kurias įsijungė ir žiūrovai. Mūsų nuomone,ŪLOS Ansamblis tikrai padarė gražų įspūdį kanadiečiams bei festivalio organizatoriams.

Mums irgi teko artimai pabendrauti su nuoširdžiais ansambliečiais, linksmai atšventėme vieno muzikanto gimtadienį, kartu dainavome lietuviškas dainas.

Greitai prabėgo smagios festivalio dienos. Mums išvažiuojant namo, ŪLOS Ansamblis surengė netikėtumą- siurpriza: išleistuvinį koncertą su didžiosiomis triūbomis. Taip pamaloninti, su smagiais įspūdžiais ir grįžome į Montrealį. Antanas Keblys ir Donaldas Giedrikas

GOLFO AKADEMIJOS ATIDARYME VAL DAVID, kaspiną perkerpa Ketė Gentemanienė.

Nuotraukoje žemiau - dalis svečių:

D.N.Baltrukonis,N.Rukšytė,K.Gentemanienė, V.Gentemanas, D.Žibaitienė, golfo čempionas Daniel Belisle ir dr.A.Žibaitis su sūneliu

Hamiltono Šeštadieninė Mokykla 1994 m.:

Mokytojas Stasys B a k š y s rodo Hamiltono Vysk. M.VALANČIAUS Mokyklos mokiniams,kaip ridinėti margučius,š.m. balandžio mėnesį.

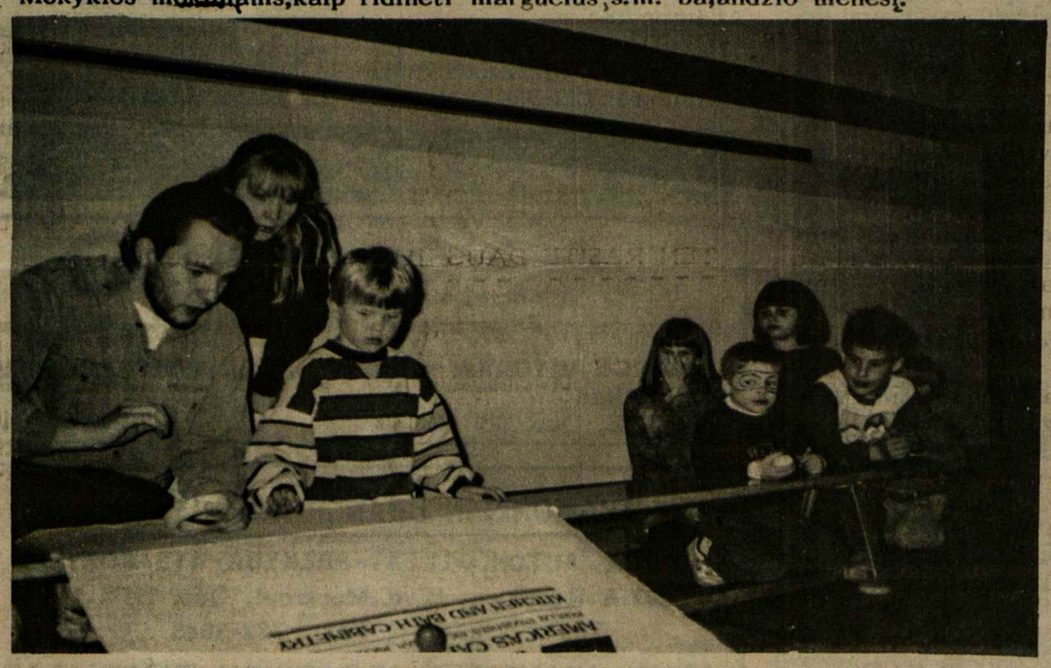

hamilton

• LIETUVOS Viešosios Policijos vyr. komisaras (taip jis tebevadinamas Lietuvoje, nors šis titulo pavadinimas labai primena netolimą praeitį su sovietišku šių pareigų pavadinimu ir jų elgesį...Red.) Vytautas Navickas lankėsi Ontario Provincijos Policijos įstaigose. Tem jam buvo įteiktas bendradarbiavimo ir draugystės skydelis. Prieš du metu jis buvo lankęsis kartu su dabartiniu Lietuvos Policijos gen.komisaru P.Liubertu, pakviesti Kanados Policijos.

Vyt. Navickas šį kartą turėjo progos apsilankyti ir Tarptautiniame Festivalyje, kuriame gražiai pasirodė Hamiltono GYVATARAS, o taip pat ir Vilniaus ŪLA.

Susitiko svečias ir su Hamiltone gyvenančiais Lietuvos Nepriklausomybės kūrėjais - savanoriais - Stepu Ulbinu, 93 m. amžiaus, ir Stasiu Gudaičiu, bei kitais Hamiltono lietuviu veikėjais.

• Dalyvavo Pasaulio LIetuvių Dainų Šventės pasirodymuose ir 10 Hamiltono AV P-jos Choro dainininkų su savo vadove Darija Deksnyte.

IŠKILMINGAI ATIDARĖ "ACADÉMIE ET GOLF DE LA PALAISE", VAL DAVID VIETOVĖJE

Liepos 28 d. buvo iškilmingai apvainikuotas dar kitas Gentemanų šeimos atsiekimas - vieno iš didžiausių golfo sporto įrengimų Kanadoje. Tai nėra koks eilinis golfo laukas, o ypatingo "Long Range Drive" tipo golfo institutas -akademija. Jo statyba užtruko keletą metų. Ten, kur tyvuliavo pelkynas, uodų ir kitų niekingų sutvėrimų karalystė, ten dabar regime akį žavinčias pievas, gražiai įrėmintas už upės kylančių aukštumų. Tai tikrai unikalus yra šis golfo institutas. Ant labai aukšto kranto iš milžiniškų akmenų sukrautos keturių aukštų terasos, nuo kurių yra šaudoma golfo kamuoliukai. O ten žemai,virš kilometro atstu, išdėstyta pats golfo laukas su smėlio salelėmis, su upeliukais ir augmenijos gojeliais.

Šios golfo akademijos atidaryme dalyvavo apie 300 kviestinių svečių. Tai buvo žmonės industrialistai, spaudos ir televizijos atstovai, politinių partijų nariai ir golfo įžymybės. Ilgojo golfo šaudymo (Long Range Drive) čempionai rodė savo sugebėjimus. Ypatingai pasižymėjo čempionas Daniel Belisle. Visas atidarymo iškilmės labai gražiai pravedė jaunasis golfo akademijos šeimininkas Rainer Gentemanas, talkinant "C.P.G.A.Professional"golfininkui Christian Lauzon'ui.

Priartėjus pačiam svarbiausiam šių iškilmių momentui - simboliniam juostelės perkirpimui - prie jos susirinko visa Gentemanų šeima su trejetu kitų golfo ir administracinių asmenybių. Juostelės perkirpimo garbė teko pačiai Ketei Gentemanienei.

Iškilmės prasidėjo 5 val.p.p., ir tęsėsi iki vėlyvo vakaro. Smagiai šviečiant vėlyvo vidurvasario popiečio saulutei, svečiai būriavosi ištaigingame restorane - bare , ar mėgino savo sugebėjimus golfo tolimo šaudymo mene. Tai buvo tikrai neeilinė iškyla šioje žavingoje Laurynijos kalnų vietovėje. Gryniausiame kalnų ore galėjai atsigauti ir kūnu, ir dvasia. Kur tik pažvelgsi - akį ir sielą žavintys vaizdai.

Saulutei jau pradingus už aukštumų ir užviešpatavus vakaro rimčiai,- staiga svečių klegesį nutraukė padangėje sušvitę spalvingi fejerverkai, palydėti griausmingų srpogimų. Vėl ir vėl griaudė kažkur, kitame krašte, žemai prie upės šaudomos raketos. Svečiai buvo tikrai sužavėti ir "pritrenkti" šių iškilmių uždarymo ekstravagancijos.

Tai buvo dar vienas iš neužmirštamų šios vasaros akcentų. D.N.B.

VIENINTELIS LIETUVIŲ BANKELIS KANADOJE,
ĮSIKŪRĘS NUOSAVUOSE NAMUOSE

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

"TALKĄ", LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
830 Main Street East, HAMILTON, Ontario L8M 1L6
TEL: 544-7125
AKTYVAI PER 37 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:		IMAME UŽ:	
kasd. pal. čekių sąsk. iki..	4.00%	asmenines paskolas ...	12.00%
santaupas	2.50%	nekiln. turto pask. 1 m....	9.25
kasd.pal.taupymo s-ta ..	2.00%	nekil.turto pask. 2 m. ..	12.75%
90 dienų indėlius	5.50%		
1 m. term. indėlius	7.00%		
1 m. term.ind.mėn.pal.	6.50%	*Nemokamas čekių ir sąskaitų*	
3 m. term.indėlius	7.50%	*apmokėjimo patarnavimas.*	
5 m. term. ind.	8.00%	*Nemokama narių gyvybės*	
RRSP ir RRIF (pensijos)..	3.00%	*drauda pagal santaupų*	
RRSP ir RRIF 1 m.	7.00%	*dydį iki $2.000 ir*	
RRSP ir RRIF ind. 3 m. ..	7.50%	*asmeninių paskolų*	
RRSP ir RRIF ind. 5 m. ..	8.00%	*drauda iki $25.000.*	

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.

Hamilton & District
Senior Citizens'
HOME
RAMBYNAS INC.
#206-1880 Main St.
West. Hamilton, Ont.
L8S 4P8

IŠNUOMOJAMI

vieno miegamojo butai RAMBYNE, Hamiltono vakarinėje dalyje. Kreiptis į ADMINISTRACIJĄ.
Tel: (905) 526-8281.

GUY
RICHARD
ROOFER—COUVREUR

7725 GEORGE STR., LASALLE, QUE. H8P 1C5
Geriausias patarėjas ir darbo atlikėjas stogdengys GUY RICHARD,kuris jau seniai aptarnauja lietuvius.
Darbas garantuotas,ir prieinamomis kainomis.
Tel: 364 1470 Fax: 364 1470

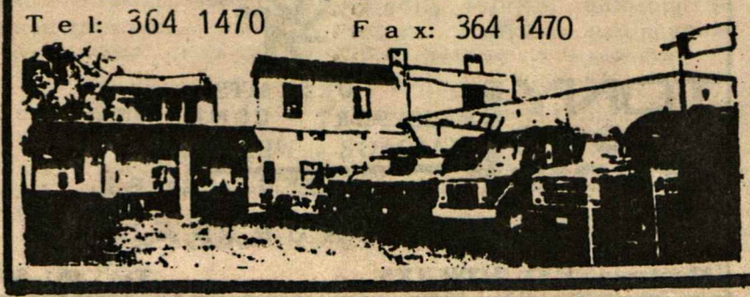

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

FUNERAL HOME
J.F.Wilson & Sons Inc.
123Maple Blvd.,5784 VerdunAve
Chateauguy,Que., Verdun,Que.,
Tel: 691-4763 Tel: 767-9956
Modernios Koplyčios

montreal

MIRUSIEJI:

• VINCENTAS KAČERGIUS 84 m.amžiaus,mirė Sacré Coeur ligoninėje.

Liko brolis ir sesuo Lietuvoje , ir kiti giminės Toronte.

Velionis buvo šaulys ir ramovėnas.

Gražaus balso,dešimtmečiais giedojo Montrealio AV P-jos chore, Vyrų Oktete iki liga plaužė Jo sveikatą.

Palaidotas iš AV P-jos bažnyčios Cote des Neiges kapinėse,šalia žmonos Janinos.

• AV P-jos bažnyčioje pakrikštyta EDMUNDO ir JULIJOS MOCKŲ dukrelė Alissa-Michelle vardais. Sveikiname!

• Į Šaulių TRAKŲ Rinktinės kultūrinį savaitgalį, rengiamą Kennebunk Porte JAV-se, iš Montrealio išvyko Lietuvos Karaliaus MINDAUGO Šaulių Kuopos pirm. Augustas Mylė ir VILNIAUS Šaulių Rinktinės Kanadoje pirmininkas Juozas Šiaučiulis.

Į TRAKŲ Rinktinę įeina Bostono, Worchester'io, New York'o, Brockton'o apylinkės. Laukiama daug svečių iš visur.

TAUTOS ŠVENTĖS- RUGSĖJO 8- TOSIOS - PROGA, Montrealio AV P-jos bažnyčioje sekmadienį, RUGSĖJO 11 d., 11 val. vyks iškilmingos pamaldos, giedant AV P-jos Chorui.

Dalis svečių "Nidos" klubo gegužinėje. Nuotr. A. Mylės

MONTREALIO "NIDOS" KLUBAS

maloniai praleido gerą pusdienį savo tradicinėje gegužinėje š.m.rugpjūčio mėn 28 d., jaukioje St.ir J.Rimeikių vasarvietėje. Nors lynojo, tačiau susirinko nemažas būrelis dalyvių, visi sutilpo po erdvia pastoge, kai lijo, o vėliau ir išsiblaivė dangus.

Kun. J.Lipski's atnašavo sekmadienines Mišias. Skaniai pavaišino šeimininkai rūkyta žuvimi, šviežiais kukurūzais, arbata ir skaniais pyragais NIDOS narius ir svečius,o armonika linksmino Jonas Rimeikis.

Loterijos laimikiai visiems buvo malonūs, o ypač laimėtoji meškerė!

Jaukiai praleidę gamtos aplinkoje ir malonių šeimininkų globoje, sugrįžo visi namo, palydėję į pabaigą einančią vasarėlę... d.

• VIRGO choro vadovė Rasa Gelgotienė iš Vilniaus praneša, kad šį rudenį, spalio mėnesį, į Ameriką: New Yorką, Bostoną koncertuoti atvyksta Lietuvos Radijo ir Televizijos vaikų choras, viso 40 (12-16 metų) mergaitės ir berniukai.

Sakoma, kad šį chorą galima vertinti sekančiu po "Ažuoliuko" choro. Šio choro repertuarą sudaro lietuvių tiek klasikų, tiek šiuolaikinių kompozitorių choriniai kūriniai. Choras taip pat atlieka ir religinės muzikos kūrinius bei gieda per šv. Mišias.

Būdami arti Kanados, jie norėtų su daina ir giesme aplankyti Montrealį, Torontą ir kitas vietas. Turi susiorganizavęs susisiekimo priemones.

Yra reikalingi kvietėjai, rengėjai, asmenys, kurie galėtų priimti nakvynei 2-3 paroms, daugiausiai.

Prašome norinčius, suinteresuotus kreiptis į Petrą ADAMONĮ, tel: (514) 722-3545, arba raštu: 3907 A, Rosemont Blvd., Qué., H1X 1L7.

Nesusiradus reikiamam dėmesiui, choras neatvyks.

P. Adamonis

• RŪTOS Klubo moterys ruošiasi savo BAZARUI, kuris vyks š.m.lapkričio mėn. 13 d. Prašoma tą dieną rezervuoti bazarui.

• Petras Šukys praneša, kad buvusi montrealietė KAZIMIERA MIKALAJŪNIENĖ-VENCKUTĖ, 81 m. amžiaus, mirė Kalifornijoje, rugpjūčio mėn.4 d., išbuvusi ligoninėje 2 mėnesius.

Užuojauta artimiesiems.

• VYTENIO ir AUŠROS JURKŲ sūnelis, atvežtas iš Lietuvos, pakrikštytas AV P-jos bažnyčioje Martyno-Luko vardais.

Sveikiname!

Montrealietis Juozukas Piečaitis sveikina visus draugus nuo Pilies Kalno Vilniuje

"NL" RĖMĖJO PRENUMERATĄ IR AUKĄ ATSIUNTĖ:

$20,- V.Drešeris; po $10,- Vyt.Jakonis, K.Lukošius, V. Staškūnas(3 m.); V.Anskis;

"NL" RĖMĖJO PRENUMERATĄ:

Montrealio Klubas RUTA, V.Trečiokas, Pr.Bernotas, M.Žebertavičius, A.Mecelis, A.Paškevičius, St.Vashkys, Pr.Jankauskas, L.K.Baršauskas, V.Gudaitis, Alg.Kirkilionis, P.Kerevičius;

"NL" PRENUMERATĄ IR AUKĄ:

$80,- Gustav Von Černin; $50,- V.Peteraitis (2 m.); $25,- Pr.Kaziukonis; $16.20,- P.Petrušaitis (4 m.).

VISIEMS nuoširdžiai dėkojame! "NL"

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DE SEVE St. Montreal, Que. H4E 2A8
Tel: 766-5827; 766-5830
FAX: 514-766-1349.
Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard

AKTYVAS virš $29,000,000;
REZERVAS virš $2,000,000

MOKA UŽ:

Certifikatus 1 m.–	6.50%	Taupymo – special.	1.50%
Certifikatus 2 m.	7.25%	Taupymo – su gyv. dr.	1.25%
Certifikatus 3 m.	7.75%	Taupymo – kasdieninės	1.50%
Term. indėlius:		Einamos sąsk.	1.00%
1 metų	5.50%	RRIF–RRSP – 1 m.term.	6.50%
180 d. - 364 d.	5.50%	RRIF–RRSP – 2 m.term.	7.25%
120 d. - 179 d.	4.75%	RRIF–RRSP – 3 m.term.	7.75%
60 d. - 119 d.	4.75%	RRIF – RRSP – taup.	2.00%
30 d. - 59 d.	4.25%		

IMA UŽ:

Nekiln. turto:
1 metų ..... 8.25% — asmenines – nuo 8.00%
2 metų 9.25%
3 metų 9.50%

Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI NEMOKAMI

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00- 3.00	10- 2
Antr., treč.	9.00- 3.00	—
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00- 7.00
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00- 6.00

• MONTREALIO ŠEŠTADIENINĖ LITUANISTIKOS MOKYKLA pradės darbą rugsėjo mėn. 17 d., 9 val.r., Seselių Namuose.

Vaikus į Darželį priima nuo 3 m. amžiaus.

Šiais metais taip pat vyks ir toliau lietuvių kalbos kursai SUAUGUSIEMS. Dėsto- Arūnas Staškevičius.

Mokykloje dirbs Asta Staškevičienė, Inga Giedrikienė ir vedėja Joana Adamonytė.

Daugiau informacijų gausite ir užsiregistruoti galima tel:722-3545.

Gerbiamieji skaitytojai,-grįžę iš atostogų- patikrinkite, ar atsiskaitėte už prenumeratą. Dėkojame! "NL"

IŠNUOMOJAMAS BUTAS
5½ kambario,gražioje vietoje, LASALLE, Teirautis tel:366-0057 arba 366-4781 vakarais.

• Norintieji PERSIŲSTI greitai ir garantuotai PINIGUS Į LIETUVĄ,gali tai atlikti per Leoną BALAIŠĮ, tel:366-8259.
Už patarnavimą imama 4% nuo sumos ir $15(Can) už pristatymą į namus.

Maurice Electrique Ltée
Entrepreneur Electrical
Electricien Contractor
MAURICE ANTONIUK – ELEKTROS ŠILDYMO SPECIALISTAS
102A Allion
LASALLE, Que, H8P 2C5 TEL: 366-5484

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
NAMAI · AUTOMOBILIAI · PREKYBA · ATSAKOMYBĖ
3907 A Rosemont Blvd.,Montreal, Que. H1X 1L7
Tel. 722-3545; . Fax: 722-3546
JOANA ADAMONYTĖ A.I.B, DONNA SVRAKA A.I.B.
PETRAS ADAMONIS C.I.B. Res: 256-5355
Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas neįpareigoja apsidrausti.

ASF **EUROPARCEL**
APTARNAUJAME LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ,
Mes su malonumu teiksime aukščiausios rūšies patarnavimą, todėl prašome ir toliau naudotis mūsų paslaugomis. Laukiame Jūsų telefono, jeigu norite, kad siuntiniai būtų paimti iš Jūsų namų.
Siuntiniai priimami, kaip ir anksčiau, TREČIADIENIAIS, nuo 9 val. r. iki 7 val.v.
Kaina $5.10 už kg. Siuntiniai pristatomi tiesiog į namus. Nėra maksimumo svorio. Minimumas - 2 kg. arba $10.
SKAMBINKITE INFORMACIJOS IR APTARNAVIMO REIKALAIS BET KADA - 7 DIENAS.
TEL: 937-9898
1450 rue DE SÈVE,
MONTREAL H4E 2A7
Vytas Gruodis, Jr.

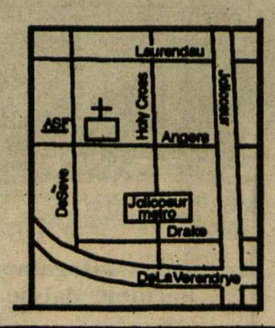

GINTARAS EXPRESS
PAGRINDINĖ RAŠTINĖ TORONTE, DABAR — SKYRIUS MONTREALYJE!

PATARNAVIMAI IR SIUNTINIAI Į LIETUVĄ:

* **Reguliarus, greitas siuntinių pristatymas lėktuvu** kas antrą savaitę, neriboto svorio ir sudėties siunta kainuoja $6.- už kilogramą; priedo mokestis už pristatymą į namus.
* **Siuntinių pristatymas laivu, kas antrą savaitę** $8.- už kubinę pėdą; priedo mokestis už pristatymą į namus;
* **Greitas ir patikimas pinigų pervedimas į Lietuvą.** Pinigai perduodami asmeniškai gavėjui Kanados ar Amerikos doleriais. Komisas - 5%; priedo už pristatymą į namus.
* **Maisto ir dovanų siunta**

Šešių rūšių siuntiniai pristatomi lėktuvu per 10 dienų.

Visi patarnavimai yra pilnai garantuoti ir apdrausti. Montrealio rastinė : Maris KEMZANS, (arba Jacqueline), 1625 Duff Court #412, Lachine, P.Q. H8S 1E5; Tel: (514) 637-9495.

Dr. PHILIP STULGINSKIS
Dental Surgeon
Dantų gydytojas-Chirurgas
8606 Centrale,(kamp.45 Av.)
Suite 209, LASALLE,Qué.
H8P 1N5; tel:364-4658

Dr. MICHEL HUYNH
Dantų Gydytojas-Chirurgas
(buv.dr. J.MALIŠKOS biuras)
1440 St.Catharine St.,W.
Suite 701 Tel:866-9297
Montreal,P.Q. H3G 1S5

Advokatas ROMAS IŠGANAITIS
822 Ile de France, St.LAMBERT,Que, J4S 1T7,
tel: 465-1538
arba
8606 Central str., kamb.205, LASALLE,Que, H8P 1N5,
tel:364-4282

Notarė
RŪTA POCAUSKAS - RUDINSKAS
L.L.L. D.D.N.
1155 rue Metcalfe, Suite 1143 ,
SUN LIFE BUILDING
MontréaL Québec, H3B 2Vo
Tel: 871-1430 ; Fax: 871-1784

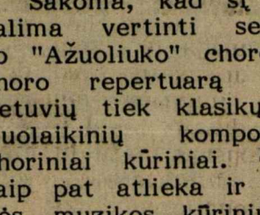

Maurice Kaplan
KAILIŲ SIUVĖJAS
* Didelis pasirinkimas gatavų paltų
* Saugojimas vasaros laiku (storage)
* Taisau ir remodeliuoju
* Siuvu ir parduodu

1449 rue St.Alexandre
Suite 500 A
Montreal, P.Q., H3A 2G6
Telefonai:
844-7307 ir 288-9646

TONY PHOTO STUDIO
PORTRAITS
PASSEPORT – COMMERCIAL
MARIAGE - WEDDINGS
5220 ch,QUEEN MARY Rd.
TONY LAURINAITIS
Montreal, P.Q. H3W 1X5 Tel: 481-6608

TRANS QUEBEC SIDINGS LTD
ALIUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI, APKALIMAI ALIUMINIJUM,PLIENU, PLASTINE MEDŽIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR APDRAUSTAS
Savininkas - Mike OSKOWICZ
3351 Belair St., Montreal, Que. H2A 2A5
Tel: 721-9496; res. 729-2446